2018 VERKSAMHETSBERÄTTELSE OCH ÅRSREDOVISNING

SPF SENIORERNA

SPF SENIORERNA

SPF Seniorerna är en partipolitiskt och religiöst obunden organisation för seniorer. Vi finns runt om i landet och har cirka 260 000 medlemmar fördelade på 27 distrikt och nära 800 föreningar. Prioriterade frågor är: Äldres ekonomi, hälsa och omsorg, boende, inflytande och rätt att arbeta. Läs mer på spfseniorerna.se

”SPF Seniorerna ska vara en stark röst för seniorer. Oavsett om man möter oss när vi ordnar en aktivitet eller om man lyssnar till oss i samhällsdebatten, är det en påläst, trygg och förtroendefull senior man hör.”

Förbundsordföranden har ordet!

Enligt våra stadgar har förbundet ”till uppgift att tillvarata och verka för äldres sociala och ekonomiska intressen, motverka diskriminering på grund av ålder samt informera och skapa debatt i samhällsfrågor.” Ett av de främsta verktygen för att åstadkomma detta är politiken.

Verksamhetsåret 2018 var innehållsrikt och spännande och kom att präglas av de allmänna valen i september.

I januari och februari genomförde vi sju regionala konferenser där vårt gemensamma valbudskap *Tryggt liv som senior* gicks igenom och de tre temana fördjupades: Trygg ekonomi, Trygg vård och omsorg samt Tryggt boende. Det var inspirerande att vara med om det engagemang och den entusiasm som präglade konferenserna.

Glädjande nog kom valmaterialet och verktygslådan för lokalt valarbete, som förbundet tog fram, till flitig användning för att inför och under valrörelsen lyfta våra frågor för lokala politiker.

Innan sommaren genomförde förbundet en enkät med frågor på de tre valtemana till riksdagspartierna. Svaren redovisade vi i olika kanaler och kan återkomma till under den nya mandatperioden.

Vårt arbete för fler seniorer på valsedlarna gav skral utdelning, särskilt på riksdagslistorna. Därför drev vi kampanjen *Kryssa en senior!* i hopp om att tillräckligt många väljare skulle följa uppmaningen så att seniorer längre ned på valsedlarna skulle ta sig högst upp. Valresultatet var i detta avseende nedslående. Den redan dåliga representationen av seniorer i riksdagen försämrades och när den nya riksdagen samlades i oktober var endast sex ledamöter, eller 1,7 procent, 65 år eller äldre. Hälften av de åtta partierna saknar helt seniora företrädare.
Jag har svårt att dra en annan slutsats av det demokratiska underskottet än att det i Sverige finns negativa föreställningar och uppfattningar om seniorer, dåliga attityder och fördomar som sätter käppar i hjulet för oss. Dessutom sätter det käppar i hjulet för samhället eftersom det går miste om den unika erfarenhet och kompetens som seniorer har.

Den utdragna regeringsbildningen gjorde det poänglöst att påverka regeringen, men gav oss i stället möjlighet att underhålla och skapa nya relationer till de folkvalda. Med den budget som riksdagen antog i december ser vi framgångar för flera av våra krav. En primärvårdsreform ska genomföras och vårdköer kortas samt att vi äntligen skönjer slutet för den orättvisa skillnaden i beskattning av pensionsinkomst och löneinkomst, där pensioner beskattas högre.

Verksamhetsåret 2018 kan vi med stolthet lägga till handlingarna. Allt det arbete vi la ned det året har redan börjat bära frukt och mer ska det bli. Vi är uthålliga och kämpar vidare.

Eva Eriksson
Förbundsordförande SPF Seniorerna

Innehåll

Händelser 2018 8

En organisation i tiden

SPF Seniorerna ökar i anseende 11
Seniorer gick för världens barn 12
Folkbildningsverksamhet 13

Fler och engagerade medlemmar

Medlemsrekrytering 15
Medlemsstatistik 16

En stark röst för seniorerna

Uppvaktningar 20
Valet 2018 20
Almedalsveckan i Visby 22
Seniorers ekonomi 25
Pensioner och skatter 2018 25
Handlingskraftiga seniororganisationer 26
Rapporter 27

Öka vår synlighet

Mediegenomslag 31
Seniorpodden 33
Hemsidor, Min Sida och medlemsregister 34

Ett medlemsmagasin för dagens seniorer

Hemsida och sociala medier 36
Innehållet i Senioren 36
Nyckeltal 37

Medarbetare

Medarbetare på förbundskansliet 38
SPF Seniorernas sakkunniga 39
Förbundsstyrelsen 40
Förbundsstyrelsens grupper 41

Besvarade remisser

Yttranden under 2017 43
Medverkan externt 45

Årsredovisning

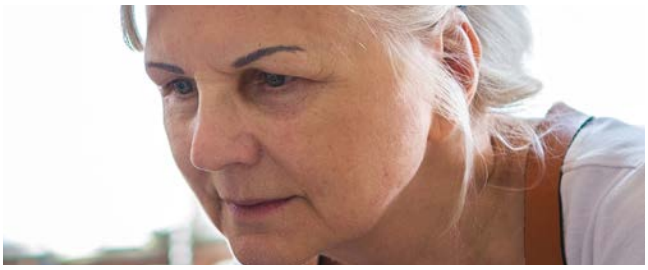
Förvaltningsberättelse 52
Resultaträkning 60
Balansräkning 61
Noter, tilläggsupplysningar 63
Revisionsberättelse 71

Tryck: Sib-tryck
Grafisk form och produktion: Eiserman Design
Foto: Tomas Södergren, Louise Billgert

2018

2018 var ett bra år!

2018 var ett bra år för SPF Seniorerna ur många aspekter. Anseendet för vår organisation har kanske aldrig varit högre och vi är idag Sveriges mest välsedda seniororganisation. En SIFO-mätning som kom under 2018 lyfter speciellt fram vår organisations styrka i att bidra positivt till samhället, att vi fyller en funktion för våra medlemmar även i framtiden och vår framgång i frågor som är viktiga för medlemmarna. SPF Seniorerna har som organisation lyckats med att kombinera behovet av roliga och intressanta aktiviteter med förmågan att med kraft driva politiska frågor.

Vi har tillsammans haft en fortsatt stor massmedial framgång under året med fler än 10 000 redaktionella artiklar om SPF Seniorerna i landets alla olika tidningar. Det betyder att det funnits 472 miljoner tillfällen att läsa om vad vi tycker och vad vi gör. En lika fantastisk som häpnadsväckande siffra.

Det som kanske ändå glatt mig mest under 2018 är att vi efter flera års problem med att få ordning på vårt nya medlemsregister nu äntligen såg att det började fungera som det var tänkt. Det finns fortfarande fel som ska åtgärdas, men sommarens undersökning bland våra föreningar visade på att majoriteten tycker att medlemsregistret nu fungerar bra överlag. Även beslutet att under året ta hem IT-stödet till föreningar och distrikt från den utomstående leverantören bemöttes mycket positivt då både svarstiderna kortades ned betydligt och uppskattningen från de aktiva som hör av sig och säger att de får bättre och tydligare svar än tidigare.

Det finns även några mörka moln på den annars ljusa himlen. Medlemsantalet sjönk med 0,92 % under 2018. Kanske ingen dramatisk minskning men ändå en anledning för organisationen att fundera på hur vi kan locka nya medlemmar till SPF Seniorerna. Och framför allt hur vi kan få de medlemmar, som lämnar oss efter en kort tids medlemskap, att vilja stanna kvar och delta i föreningarnas aktiviteter och vårt politiska påverkansarbete.

Till alla er som varit en del av vårt gemensamma arbete vill jag rikta en stort och varmt tack för era insatser under 2018. Det är en beundransvärd mängd aktiviteter som sker inom SPF Seniorerna varje år och vi ska alla vara stolta över att vara en del av SPF Seniorernas framgångar.

Peter Sikström
generalsekreterare

HÄNDELSER 2018

Januari–februari

SKL kompenserar sänkt tjänstepension för 150 000 pensionärer, efter påtryckningar av SPF Seniorerna och SKPF Pensionärerna.

Förbundet genomför valkonferenser på sju orter i Sverige med huvudtemat ”Tryggt liv som senior”.

SPF Seniorerna genomför Nöjd-medlems-index undersökning (NMI) med mycket bra resultat.

JANUARI

FEBRUARI

MARS

APRIL

April

Generalsekreterare Peter Sikström medverkar i Expressen-TV och pratade om att många pensionärer har svårt att klara sig på pensionen.

Äldreminister Lena Hallengren (S) besöker SPF Seniorernas förbundskansli för diskussion med förbundsordförande Eva Eriksson och övriga seniororganisationer.

MAJ

Maj

Projektet ”Gå för världens barn” genomförs. 807 medlemmar deltar och samlar ihop nästan 50 000 kronor.

Peter Sikström medverkar i Sveriges Radio angående svenskar som lurats på pengar när de använt betaltjänster med Western Union.

JUNI

JULI

AUGUSTI

SEPTEMBER

OKTOBER

NOVEMBER

DECEMBER

Juni–juli

SPF Seniorerna genomför Äldreforum i Almedalen tillsammans med News55, PRO och SKPF Pensionärerna.

Peter Sikström medverkar i TV4 Nyhetsmorgon om äldres svårigheter att hänga med i den digitala utvecklingen.

Augusti

SPF Seniorerna beviljas drygt 2 miljoner kronor av regeringen för att tillsammans med PRO och SKPF Pensionärerna arbeta mot ensamheten bland äldre.

Förbundet genomför ett intensivt valarbete med bland annat en uppmärksammad valenkät bland medlemmarna.

September

Eva Eriksson skriver tillsammans med SKPF Pensionärerna i Aftonbladet om att pensionssystemet inte klarar att leverera en ekonomisk trygghet och bibehållen standard för landets seniorer.

Oktober

Den 8 oktober avgörs finalen i Hjärnkoll.

Förbundsordförande Eva Eriksson kommenterar i Expressen Eurostats nya siffror som visar att nära var sjätte svensk pensionär hamnar under gränsen för risk för fattigdom.

Eva Eriksson skriver på Aftonbladet Debatt om att SJ säger sig lyssna på resenärerna, men bemöter oss seniorer med tystnad. Artikeln följs upp av att Eva Eriksson och Peter Sikström träffar SJs VD Christer Fritzon.

I samarbete med Polisen, Brottsofferjouren och PRO genomförs seminariet ”Vilseledd och lurad – vad gör jag nu?”

EN ORGANISATION I TIDEN

Vårt mål är att vara en medlemsanpassad organisation och en attraktiv samarbetspartner lokalt, regionalt och nationellt. Föreningar, distrikt och förbund är alla lika viktiga delar av samma organisation. Vi arbetar tillsammans för våra medlemmar och vi stöttar varandra i våra olika roller. Vår organisation ska uppfattas som nytänkande och inkluderande med plats för medvetna, nyfikna och engagerade medlemmar. (Mål och riktning 2018–2020)

Organisationerna i Kantar Sifos anseendeindex.

SPF Seniorerna ökar i anseende

Undersökningsföretaget Kantar Sifo gör varje år en mätning av anseendet för några av Sveriges största organisationer. I undersökningen svarar allmänheten på frågor bland annat om hur väl man känner till en organisation, om den har trovärdighet i media och om organisationen fyller en viktig funktion för sina medlemmar. I 2018 års undersökning ökar SPF Seniorerna sitt värde signifikant, jämfört med förra mätningen, och hamnar på femte plats av 36 organisationer. I topp placerar sig Friluftsfrämjandet, Naturskyddsföreningen och Motormännens riksförbund.

– SPF Seniorerna är en av de organisationer vars anseende ökat mest, vilket är oerhört glädjande. Våra främsta styrkor är vår trovärdighet i media och att vi bidrar positivt till samhället. Vi uppfattas också som en kompetent organisation, säger Peter Sikström, generalsekreterare SPF Seniorerna.

Resultat: Ett högt förtroende hos allmänheten ger ökade möjligheter till påverkan och opinionsbildning.

Resultat: Mästerskapen främjar glädje och aktivitet hos deltagarna och de lokala arrangörerna!

Glädje, aktivitet och gemenskap

Som en del i folkhälsoarbetet arrangerar SPF Seniorerna varje år rikstäckande Förbundsmästerskap i grenar som bordtennis, boule, bowling, golf, mattcurling och orientering. Förbundet arrangerar också riksfinaler i bridge och frågesportstävlingen *Hjärnkoll* – grenar som är mer utmanande för hjärnan än för resten av kroppen. Arrangemangen varierar från flera hundra deltagare till ett femtiotal i de mindre grenarna. Deltagarna får möjlighet att fortsätta med sin favoritsport i ett socialt arrangemang, med inslag av både kultur och fest, på olika platser runt om i Sverige. Mästerskapen främjar glädje och aktivitet hos deltagarna, men också hos de lokala arrangörer som lägger ner tid, engagemang och hårt arbete. Förbundet riktar ett stort tack till årets arrangörer.

Små insatser förbättrar hälsa och livskvalitet

Foldern *Små insatser förbättrar hälsa och livskvalitet* togs fram för att ha med sig i samtal med kommun, landsting/region och andra beslutsfattare för att understryka vikten av att seniora invånare som har goda levnadsvillkor är en bra investering. Bra mötesplatser, mer prisvärd kollektivtrafik, spännande aktiviteter och insatser som minskar isolering och risk för skador – det gör susen för seniorers hälsa och välbefinnande. Med små medel kan exempelvis kommunen bidra till att vi seniorer bibehåller och höjer vår livskvalitet. Ju friskare vi seniorer är och ju bättre vi mår – desto mindre behov av vård och omsorg, och desto lägre kostnader för samhället. Det kostar lite i början, men ger stora besparingar på sikt.

Seniorer gick för världens barn

Stegutmaningen *Gå för världens barn* genomfördes i maj månad i enlighet med den motion som bifölls på kongressen 2017. Utmaningen utlystes i nyhetsbrev, affischer och i flera införanden i tidningen *Senioren*. En anmälningsavgift på 50 kr betalades in av 807 medlemmar, pengar som oavkortat gick till Radiohjälpens insamling *Världens Barn*. Tio distrikt redovisade att totalt 12 föreningar deltog i tävlingen.

Resultat: Friskare seniorer och pengar till organisationen Världens Barn.

Facebookgrupp skapar gemenskap för anhöriga

Anhörigvårdare har ofta begränsade möjligheter att ta del av föreningarnas sociala aktiviteter. Vi ville därför vidga vyerna och genom att utnyttja sociala medier kunde vi hitta ett sätt att skapa gemenskap även för dem som har svårt att delta i traditionella aktiviteter. I Facebookgruppen *Anhöriga i SPF Seniorerna*, som startades hösten 2018, kan anhörigvårdare diskutera, stötta och känna gemenskap med andra i samma situation.

Resultat: Förbundet möjliggör erfarenhetsutbyte och stöd i svåra frågor oavsett var i landet medlemmen bor.

Hbtq i SPF Seniorerna

Under hösten skapades den stängda Facebookgruppen *Hbtq i SPF Seniorerna*. Som senior och hbtq-person kan man uppleva en dubbel utsatthet. Dels genom ålderismen i ett ungdomsfixerat samhälle, dels genom det osynliggörande och den diskriminering personer som faller utanför sexualitets- eller könsnormerna kan drabbas av. Facebookgruppen är till för hbtq-personer som är medlemmar i SPF Seniorerna och som vill få diskutera och känna gemenskap med andra i samma situation. I gruppen utbyter man erfarenheter, stöttar och uppmuntrar varandra samt delar tips.

Folkbildningsverksamhet

Studieförbundet Vuxenskolan
Under året gavs 3 870 cirklar samt 8 894 kulturprogram och annan folkbildning genom Studieförbundet Vuxenskolan. Genom detta nådde vi 30 500 medlemmar, men en stor andel av dessa medlemmar medverkar i flera cirklar och folkbildningsprogram.

Resultat: 102 092 studietimmar ägnades åt livslångt lärande i studiecirklar eller liknande aktiviteter!

Alma folkhögskola
SPF Seniorerna är en av medlemsorganisationerna i Alma folkhögskola. Under hösten startades ett samarbete med syftet att skapa en terminslång kurs för seniorer på folkhögskolan. Kursen startar i februari 2019.

DO-konferenser
Två distriktsordförandekonferenser genomfördes under året. På vårens konferens gicks påverkansarbetet inför höstens val igenom. Vi fick även besök av Pensionsmyndigheten samt Emma Henriksson (KD), riksdagsledamot och ordförande i socialutskottet. Höstens konferens innehöll en uppföljning och utvärdering av valet, rekryteringsarbete samt verksamhetsplan för 2019.

Ny tjänst
Under året inrättades en ny tjänst i samarbete med Studieförbundet Vuxenskolan. Tjänsten, utvecklingsledare, innebär bland annat att identifiera och samordna utbildningsinsatser för SPF Seniorerna i samverkan med Studieförbundet Vuxenskolan. I tjänsten ingår även rekryteringsarbete.

Tre frågor till Kristina Pennlöv
Uppdrag: Utbildningsansvarig i SPF Seniorerna Hälsingland

Vad driver dig i ditt uppdrag?
– Jag är inne på nionde året som utbildningsansvarig nu och hade allvarliga funderingar på att släppa uppdraget till någon annan i år. Men det har ju varit så roligt de här åren och jag har bestämt mig för att jag fortfarande har något att tillföra. Just nu är det ju att öka den digitala delaktigheten bland våra medlemmar, något som Hälsingland och Gästrikland samarbetar intensivt för. Deltagandet vid rekryteringskonferensen i november gav mig också en kick att vilja fortsätta. Det som driver mig är att jag kan göra skillnad, att jag får inspiration av mitt engagemang och att jag mår bra av det.

Vad är roligast kontra svårast med att vara förtroendevald?
– Det roligaste är den utveckling och utmaning det innebär att göra så bra ifrån sig som möjligt. Utmaningen är kanske att dra gränser och inte lägga sig i allt. Kanske också att komma ihåg att man är en vanlig medlem som gör ett ideellt jobb och att det är gott nog att göra så gott man kan och inte ha för stora krav på sig själv.

Ditt bästa tips till andra som funderar på att bli förtroendevald?
– Tveka inte! Gör det! Men var beredd på att det blir roligt först när man verkligen engagerar sig!

FLER OCH ENGAGERADE MEDLEMMAR

Vårt mål är att organisationen ska växa i takt med det ökande antalet seniorer och med en högre medlemstillväxt än andra organisationer för äldre. I relationen med våra medlemmar och potentiella medlemmar ska vi uppfattas vara nytänkande, framåtblickande och inkluderande.
(Mål och riktning 2018–2020)

Medlemsrekrytering

I en organisation som SPF Seniorerna är en kontinuerlig nyrekrytering av medlemmar viktig av många skäl. Med nya medlemmar kommer nya erfarenheter, idéer och nätverk som kan bidra till en positiv utveckling av föreningens verksamhet. Vi säkrar också att det finns tillgång till förtroendevalda som kan ta ansvar för styrelseposter och andra viktiga uppdrag inom hela organisationen. En annan aspekt är att ju fler medlemmar förbundet har, desto tyngre väger vi som påverkansorganisation och opinionsbildare.

Att arbeta för att behålla befintliga medlemmar är minst lika viktigt för förbundets tillväxt som att rekrytera nya. Att rekrytera och behålla medlemmar har fortsatt lyfts i olika forum, exempelvis vid deltagande på rekryteringskonferenser hos distrikt som önskat central medverkan. De olika stödmaterial som finns för att underlätta föreningarnas arbete med att rekrytera och behålla har kontinuerligt marknadsförts i förbundets olika kanaler under året.

”Totalt rekryterades 16 091 nya medlemmar under året”

Medlemsstatistik

Förbundet som helhet hade 261 397 medlemmar den sista december, ett tapp på 2 473 medlemmar vilket innebär en minskning med knappt en procent jämfört med årets början.

Under 2018 hade fem av förbundets 27 distrikt en positiv medlemsutveckling. Bäst lyckdes Kronobergdistriktet med 1,98 % ökning. Även Jönköpingsdistriktet, Kalmar län, Södra Älvsborgsdistriktet och Västernorrlandsdistriktet ökade i medlemsantal.

”Under 2018 hade fem av förbundets 27 distrikt en positiv medlemsutveckling”

Värva en vän – få en Sverigelott

Den vanligaste rekryteringsvägen, och den som enligt många föreningar ger bäst resultat, är befintliga medlemmar som värvar nya medlemmar i sin bekantskapskrets. Detta vill förbundet fortsätta uppmuntra och har därför under 2018 fortsatt att premiera de som värvat en ny medlem med en Sverigelott vilket har varit uppskattat. Totalt har drygt 1 000 lotter skickats ut.

Rekryteringskonferens

I slutet av november hölls en rekryteringskonferens där representanter från samtliga distrikt var inbjudna. Under en heldag presenterades aktuell medlemsstatistik och de senaste medlemsundersökningarna. Deltagarna fick även prova på att genomföra en del av *Dialogduken* som fortsatt är ett bra verktyg för verksamhetsutvecklingen. Konferensen kan ses som ett startskott för det fokus hela förbundet kommer att ha på området rekrytera och behålla under 2019.

”17 distrikt ansökte om bidrag för totalt 35 arrangemang”

Mässor

Även 2018 har distrikten kunnat ansöka om bidrag för att delta i mässor och andra arrangemang med syfte att marknadsföra förbundet och rekrytera nya medlemmar. 17 distrikt ansökte om bidrag för totalt 35 arrangemang över hela landet. Vissa sträckte sig över flera dagar och lockade publik från hela landet medan andra var mer lokala arrangemang. Exempelvis deltog SPF Seniorerna vid Seniormässan i Stockholm, Göteborg och Malmö, Elmia Husvagn i Jönköping, Bok- och biblioteksmässan i Göteborg, 60+ i Uppsala, Falun och Västerås, Stora Nolia i Piteå och ett flertal event arrangerade av News55.

Såväl distrikt som föreningar genomför också ett stort antal arrangemang på egen hand utan att ansöka om mässbidrag. Vi vet därför att det totala antalet arrangemang där SPF Seniorerna deltagit är långt fler. Det centrala mässmaterialet är fortsatt uppskattat och många distrikt har köpt in eget material att låna ut till föreningarna.

Medlemsbarometern 2018

Vid årsskiftet 2017/2018 genomfördes *Medlemsbarometern* för andra gången, en undersökning bland befintliga medlemmar med syfte att ta reda på vad medlemmarna tycker om förbundet som helhet, medlemserbjudandet och verksamheten. Årets undersökning var en uppföljning av den som genomfördes 2014. Undersökningen visar att förbundets medlemmar i stort är mycket nöjda och NMI, Nöjd MedlemsIndex, har ökat till 7,93 på en tio-gradig skala (7,79 år 2014).

Undersökningens resultat har presenterats i organisationen på olika sätt, bland annat på vårens distriktsordförandekonferens.

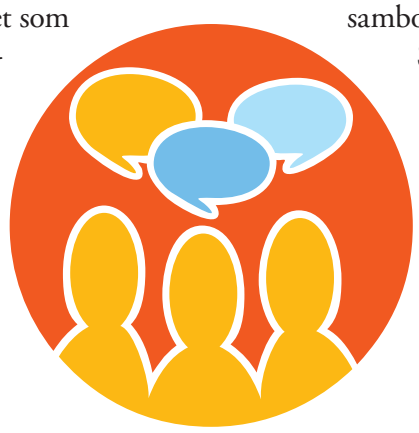
Avhoppsanalys

En viktig del i arbetet med att behålla fler medlemmar är att veta varför de väljer att avsluta sina medlemskap. Under hösten genomfördes därför en undersökning bland medlemmar som valt att avsluta sina medlemskap under det senaste året. Undersökningen, som genomfördes för tredje gången, ger kunskap och insikter som förbundet kan arbeta vidare med för att på sikt minska antalet medlemmar som utträder.

Medlemsförmåner

Under året har samarbetet fortsatt med de partners förbundet har långsiktiga avtal med; If, Skandia, Eon och Hallon. Samarbetet med mySafety som lanserades i slutet av 2017 har fortsatt under året och över 10 000 medlemmar har valt att anmäla sig till ID-skydd bas, den kostnadsfria spärrtjänsten som mySafety erbjuder. Nytt avtal tecknades med Tallink Silja och samarbetet med Viking Line avslutades.

I september lanserades ett samarbete med Familjens Jurist vilket innebär att förbundets medlemmar kostnadsfritt kan nyttja deras onlinetjänst för att skapa olika familjejuridiska dokument såsom testamente, framtidsfullmakt, gåvobrev och samboavtal.

Studieförbundet Vuxenskolan har under året erbjudit rabatt på sina öppna studiecirklar.

Samtal har förts med ytterligare ett antal intressanta företag och organisationer vilket förhoppningsvis leder till nya avtal under 2019.

Resultat: Centrala och lokala förmåner kan stärka den enskilde medlemmens ekonomi.

EN STARK RÖST FÖR SENIORERNA

Vårt mål är att tydligt ”äga” ett fåtal frågor av stor betydelse för gruppen seniorer och samhället i stort. Vi ska uppfattas vara en innovativ, oberoende kunskapskälla vars starka förtroendefulla röst hörs både nationellt och lokalt. (Mål och riktning 2018–2020)

SPF Seniorerna ska vara en stark röst för seniorer. Oavsett om man möter oss när vi ordnar en aktivitet eller om man lyssnar till oss i samhällsdebatten, är det en påläst, trygg och förtroendefull senior man hör. En oberoende röst med stor integritet och mod som hela tiden driver utvecklingen framåt och tar egna initiativ för att göra seniorers tillvaro ännu lite bättre.

Att vi lyckas nå igenom som seniorers röst beror på att vi i allt väsentligt är Sveriges ledande kunskapskälla när det gäller äldrefrågor.

Påverkan och inflytande

Under året fortsatte förbundets arbete med att på olika samhällsnivåer bilda opinion och påverka i de frågor som kongressen och förbundsstyrelsen beslutat. Eftersom 2018 var ett valår kom påverkansarbetet att präglas av det. Förbundets kommunikation koncentrerades således till det gemensamma valbudskap som överenskommits i organisationen under 2017: *Tryggt liv som senior* med delbudskapen *Trygg ekonomi, Trygg vård och omsorg* samt *Tryggt boende.*

Uppvaktningar

Uppvaktning av beslutsfattare med makt över frågor som har betydelse för seniorer är en viktig aktivitet i arbetet att påverka och ha inflytande. Under året genomförde förbundets förtroendevalda, anställda och uppdragstagare flera uppvaktningar av bland annat riksdagsledamöter och statsråd. SJs högsta ledning uppvaktades om tillgänglighet på framtida tåg.

Inom ramen för regeringens pensionärskommitté (S 1991:98) har förbundets representanter regelbundet haft samtal med statsministern, statsråd, statssekreterare och andra regeringsföreträdare. Inför kommitténs möten träffades PRO, SKPF Pensionärerna, RPG och SPF Seniorerna. Under 2018 samordnades detta arbete av SPF Seniorerna. Med anledning av den utdragna regeringsbildningen förekom inga möten i pensionärskommittén efter valet.

Därutöver har SPF Seniorerna vid flera tillfällen uppvaktat regeringen. Socialminister Annika Strandhäll (S) uppvaktades om pensionsgruppens uppgörelse, grundskyddet och principen om att det ska löna sig att ha arbetat.

Socialutskottets ordförande Emma Henriksson (KD) medverkade på distriktordförandekonferensen i april. I april besöktes förbundskansliet av äldreminister Lena Hallengren (S). I maj medverkade förbundet i socialutskottets offentliga utfrågning *Tillsyn av ställföreträdare och överförmyndare.* Förbundets sakkunnige i vård och omsorg var en av utfrågningens talare.

SPF Seniorerna är också föremål för uppvaktning. Under året uppvaktades förbundet av bland andra Prostatacancerförbundet, Stiftelsen NEPI – nätverk för läkemedelsepidemiologi, SVT och Synskadades riksförbund, SRF.

Valet 2018

I januari och februari genomfördes sju regionala konferenser för förtroendevalda i föreningar och distrikt. Där fördjupades förståelsen för valbudskapen och valplanen som förbundet tagit fram tillsammans med Studieförbundet Vuxenskolan. Innehållet filmades och gjordes tillgängligt för alla som inte haft möjlighet att vara med på plats.

I februari deltog förbundet och berört distrikt på Vänsterpartiets kongress, det sista av riksdagspartiernas möten inför valet då den politiska inriktningen för valet och den kommande mandatperioden beslutades. Förbundet var på plats med monter för att påverka och följa debatt och beslut, samt för att underhålla och bygga relationer till beslutsfattare och opinionsbildare. Till kongressturnén togs en folder fram *Våra viktigaste seniorpolitiska frågor*, och en seniorquiz skräddarsydd för varje parti.

Förbundet tog fram en verktygslåda för lokalt valarbete som innehöll mallar för insändare, debattartiklar och Facebookinlägg samt faktasammanställningar utifrån de tre valtemana och frågan om seniorers representation. Därutöver producerades en valfolder, budskapsknappar, roll-ups och annonser för Facebook.

Under början av sommaren ställde SPF Seniorerna frågor inför valet till riksdagens partier. På SPF Seniorernas webb kunde medlemmarna under

veckorna inför valet ta del av partiernas svar på respektive fråga och resonemang med förhoppningen att många skulle sätta sig in i vad partierna ville och inte ville inför valet. Totalt ingick nio frågor som redovisades och bedömdes av förbundets sakkunniga. Frågorna handlade om ekonomi, bostäder och vård och omsorg:

- skatter, mer lönsamt i plånboken att ha arbetat, en översyn av pensionssystemet
- investeringsstöd för äldrebostäder, flyttskatter
- psykisk ohälsa, geriatrisk kompetens i vård och omsorg, bristen på platser på särskilda boenden.

Valenkäten och tillhörande avsnitt av *Seniorpodden* lades även upp på SPF Seniorernas Facebooksida och där nåddes inläggen av sammanlagt cirka 170 000 användare.

I början av året fortsatte kampanjen från 2017, *Fler seniorer i politiken*, i syfte att upplysa partierna om det seniora underskottet på valsedlarna i valet 2014 och om behovet av representativa listor i de allmänna valen 2018. Efter sommaren drev förbundet *Kryssa en senior!* När den nya riksdagen samlades i oktober var endast sex ledamöter, eller 1,7 procent, 65 år eller äldre och hälften av de åtta partierna saknade helt seniora företrädare.

SPF Seniorernas tält i Almedalen lockade många besökare.

Almedalsveckan i Visby

Även i år medverkade och deltog förbundet i Almedalsveckan – Nordens största samhällspolitiska arena. Syftet var att sprida och bilda opinion för SPF Seniorernas budskap och idéer, påverka beslutsfattare och opinionsbildare, skapa och underhålla relationer till beslutsfattare, opinionsbildare, journalister, organisationer och myndigheter samt att bevaka seniorrelevanta frågor. Förbundet och Gotlandsdistriktet bemannade vårt informationstält och förbundet genomförde på egen hand seminarierna *Trygg omsorg – inget enkelt jobb* och *Seniorerna flyttar in – tryggt boende för seniorer i din kommun* samt rundabordssamtalet *Vård för äldre.*

Inom ramen för samarbetsprojekten *Äldreforum* och *Tillgänglighetsarenan* arrangerades en rad seminarier, panelsamtal och mingel. Därutöver genomfördes flera möten och rundabordssamtal. Förbundets representanter medverkade och deltog även i andras arrangemang – sammanlagt ett fyrtiotal aktiviteter under hela veckan.

Sakkunnigas arbete

Under året var tre sakkunniga seniorer arvoderade för ämnesområdena bostäder, vård och omsorg samt läkemedelsfrågor. En sakkunnig för pensionsfrågor var anställd. De sakkunniga bidrog med sin expertis till att höja kvaliteten och kompetensen såväl i förbundets publikationer, utbildningar, kurser och konferenser som i förbundsledningens uppgift att synliggöra och påverka seniorers livssituation. Det senare genom uppvaktningar, deltagande i offentliga utredningar, debattartiklar, bloggar samt att besvara remisser från organisationer, Regeringskansliet och andra myndigheter.

Andelen personer över 80 år som får olämpliga läkemedel har minskat till 15,2 procent under år 2017.

Pensionärsråd

SPF Seniorernas företrädare i kommuners, landstings och regioners pensionärsråd använde sitt inflytande för att förbättra äldres vardag. Ledamöter och ersättare i pensionärsråden var särskilt inbjudna till förbundets sju regionala valkonferenser.

Seniorpanelen

Sedan 2014 har förbundet genomfört *Seniorpanelen* med frågor till medlemmarna om hur de ställer sig till aktuella samhällspolitiska frågor. Den främsta anledningen till att göra panelundersökningar är att förbundet på så sätt lägger örat mot rälsen för att veta vad medlemmarna tycker och därmed kan lyfta rätt frågor i påverkansarbetet. Under året gjordes två medlemspaneler: en om inställningen till den egna bostaden och en eventuell flytt, och en om de viktigaste sakpolitiska frågorna och inställningen till samhällets digitalisering. Den första av årets undersökningar användes som bas för rapporten om flyttskatter som togs fram tillsammans med Skattebetalarnas förening.

Koll på läkemedel

Även detta år beviljades samarbetsprojektet *Koll på läkemedel* mellan SPF Seniorerna, PRO och Apoteket AB ekonomiska medel av Socialdepartementet. Statistiken som projektet publicerade i maj visade att andelen personer över 80 år som får olämpliga läkemedel har minskat till 15,2 procent under 2017 och att projektets mål därmed uppnåtts: att halvera andelen från 2010 års nivå.

Resultat: 80 000 seniorer har fått en bättre läkemedelsbehandling!

Försök inte lura mig

Inom ramen för projektet *Försök inte lura mig* anordnade SPF Seniorerna i oktober seminariet *Vilseledd och lurad – vad gör jag nu?* i samarbete med Polisen, Brottsofferjouren och PRO. Under seminariet berättade polisen bland annat om olika tillvägagångssätt som bedragarna har och gav råd om vad den som misstänker sig vara utsatt för ett bedrägeri kan göra.

Brottsofferjouren berättade hur de kan stötta och hjälpa den som blivit utsatt för ett bedrägeri. Bland annat kan de ge råd och vägledning, hjälpa till med polisanmälan och att söka ersättning. Inte minst kan de ge samtalsstöd vilket ofta är till stor hjälp för den som drabbats.

”Brottsofferjouren berättade hur de kan stötta och hjälpa den som blivit utsatt för ett bedrägeri.”

Tillsammans mot ensamhet

Många äldre i Sverige är ensamma och riskerar att drabbas av sjukdomar eller för tidig död. Särskilt allvarlig är den ofrivilliga ensamheten. Mot bakgrund av detta initierades ett projekt med seniororganisationer i samverkan; SPF Seniorerna, PRO och SKPF Pensionärerna. Projektets syfte var att finna metoder för att minska ofrivillig ensamhet bland äldre samt att pröva olika insatser för att minska ofrivillig ensamhet.

Utbildning och uppsökande verksamhet

Under hösten genomfördes fem konferenser med syfte att utbilda ambassadörer som ska vara pådrivande i det lokala arbetet för att nå äldre som är ofrivilligt ensamma. Samtidigt utvecklades ett studiematerial med metoder för uppsökande verksamhet. För detta anlitades Studieförbundet Vuxenskolan och ABF. Studiematerialet *Tillsammans mot ensamhet* ska spridas på lokal nivå till medlemmar i seniororganisationernas föreningar så att äldre kan arbeta med uppsökande verksamhet bland andra äldre som upplever ofrivillig ensamhet.

SPF Seniorerna anordnade i oktober seminariet Vilseledd och lurad – vad gör jag nu?

Seniorers ekonomi

Pensioner och skatter 2018

År 2018 höjdes inkomst-/tilläggspensionen med 1 procent medan garantipensionen ökade med 1,6 procent. I genomsnitt innebar detta cirka 115 kronor respektive 50 kronor i tillskott före skatt.

Inom ramen för bostadstillägget höjdes taket från 5 000 till 5 600 kronor, samtidigt som ersättningsgraden höjdes från 95 till 96 procent. Men på bostadskostnaden mellan 5 000 och 5 600 kronor infördes en ersättningsgrad på 70 procent. Totalt uppgick maximalt bostadstillägg år 2018 till 5 560 kronor, jämfört med 5 090 kronor året innan.

Den 1 januari 2018 trädde skattelättnader för pensionärer i kraft, de med inkomster mellan 10 000 och 35 000 kr omfattades. Störst blev skattelättnaden för pensionärer med en pension runt 17 000 kronor per månad. I genomsnitt innebar förändringar av pensioner och skatt ett tillskott på omkring 380 kronor per månad efter skatt år 2018.

Från Socialdepartementet presenterades en utredning om grundskyddet i pensionssystemet, det vill säga garantipension, bostadstillägg och äldreförsörjningsstöd. I ett remissvar tillsammans med övriga seniororganisationer välkomnade SPF Seniorerna de förslag som skulle innebära höjningar av inkomsterna för dem med lägst pensioner, även om dessa berör ett litet antal personer. Men merparten av pensionärerna berörs marginellt eller inte alls av utredningens förslag till reformer. Förslagen löser inte problemen med ekonomisk utsatthet bland en bred grupp pensionärer och är därmed otillräckliga. Samtidigt konstaterades att samma förslag skulle få effekten i pensionssystemet att det blir än mindre lönsamt att ha arbetat. Värdet av arbete som grund för pensionen utraderas med förslagen och pensionssystemet i sin helhet uppfattas därmed som än mindre rättvist och legitimt. För att åstadkomma förändringar som leder till ökad ekonomisk trygghet bland pensionärer räcker det inte heller att se över grundskyddet utan analysen och förslagen måste omfatta hela pensionssystemet. SPF Seniorernas krav på en ordentlig utvärdering av pensionssystemet kvarstår därför: Sverige ska ha ett pensionssystem som ger alla seniorer ett gott liv och en pension som går att leva på.

Handlingskraftiga seniororganisationer

Under början av 2018 hörde flertalet medlemmar av sig med anledning av att de fått besked om att den kommunala tjänstepensionen skulle sänkas kraftigt. SPF Seniorerna skrev därför tillsammans med SKPF Pensionärerna ett öppet brev till de av arbetsmarknadens parter som stod bakom tjänstepensionsavtalet i fråga. I brevet betonades det orimliga i att det existerar otidsenliga tjänstepensionsavtal som kan få så kraftiga negativa effekter för omkring 150 000 pensionärer. Det är ett hårt slag för många när deras tjänstepension sänks med flera hundra kronor i månaden, för en del med så mycket som 800–1 000 kronor varje månad.

SPF Seniorerna och SKPF Pensionärerna gick ut med krav på att avtalet i fråga måste förhandlas om omedelbart och de drabbade pensionärerna måste kompenseras: ”Om inte parterna tar tag i detta orättfärdiga avtal som drabbar så många av våra medlemmar och snart når resultat, måste vi överväga juridiska åtgärder.”

Efter ett par dagar meddelade SKL (Sveriges kommuner och landsting) att de drabbade skulle få tillbaka sin tjänstepension på 2017 års nivå. Eva Eriksson, förbundsordförande SPF Seniorerna, kommenterade: ”Många medlemmar har hört av sig under de senaste veckorna. Förtvivlade, ledsna och upprörda över kraftiga sänkningar av sina tjänstepensioner. Det har drabbat många äldre som redan lever på marginalen. Det känns därför oerhört bra att rättvisan nu har segrat och att de drabbade får sina pengar tillbaka.”

Resultat: 150 000 pensionärer slapp sänkt tjänstepension.

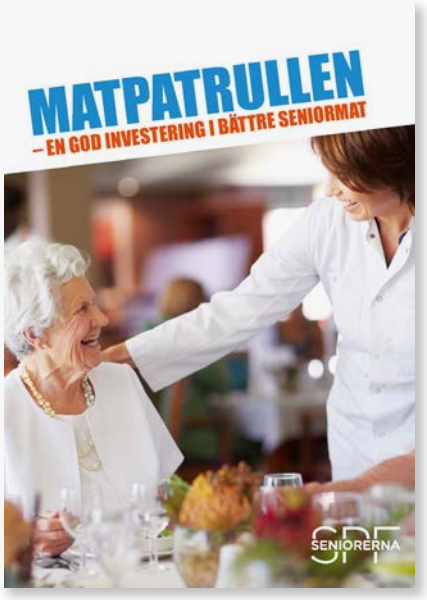
”Det känns oerhört bra att rättvisan nu har segrat och att de drabbade får sina pengar tillbaka.”

Rapporter

Vårdcentralspatrullen

Matpatrullen

Vårdcentralspatrullen

SPF Seniorerna anser att alla vårdcentraler ska ha en integrerad äldrevårdsmottagning med ett tydligt fokus på äldres vårdbehov. En primärvård rustad för äldre patienter innebär omfattande vinster – medicinskt, ekonomiskt och inte minst mänskligt.

Många vårdcentraler brister idag när det gäller vård och mottagande av äldre patienter. Samtidigt vet vi att andelen invånare över 80 år ökar kraftigt de kommande tio åren.

Syftet med SPF Seniorernas *Vårdcentralspatrull* är att granska, uppmärksamma och påverka vårdcentralerna i länet eller regionen. Som deltagare i granskningen gör man en viktig insats för att förbättra vårdcentralernas bemötande av seniora patienter och vården som ges till äldre.

SPF Seniorerna uppmanar distrikt och föreningar att genomföra Vårdcentralspatrullen och har därför tagit fram en rapport som beskriver hur upplägget kan se ut. Det ingår fakta, tips och råd samt ett komplett granskningsprotokoll som behövs för själva undersökningen.

För att sprida kunskap och information samt dela erfarenheter har Jönköpingsdistriktet, med finansiellt stöd från förbundet, hållit utbildning i Vårdcentralspatrullen.

Matpatruller för ökad livskvalitet

Genom *Matpatrullen* kan vi i SPF Seniorerna bidra till bättre mat och ökad livskvalitet för de människor som får sin mat inom äldreomsorgen. Måltiden är avgörande för vårt välmående, inte minst när vi blir äldre. Men skillnaderna mellan, och inom, landets kommuner är stora vad gäller kvalitet, valfrihet och kostnader för maten i äldreomsorgen.

Matpatrullen går ut på att undersöka, uppmärksamma och påverka maten och måltidsmiljön inom äldreomsorgen – på särskilda boenden och/eller i hemtjänsten. Genom Matpatrullen genomförs en angelägen insats för att förbättra livskvaliteten för många äldre. Undersökningen kan omfatta alla kommuner i ett län eller region, i större kommuner

kan undersökningen fokusera på förhållandena inom kommunen.

SPF Seniorerna vill uppmuntra och underlätta för föreningar och distrikt att sätta igång med Matpatrullen. I rapporten beskrivs hur upplägget kan se ut. Här ingår fakta och råd liksom ett testprotokoll som behövs för undersökningen samt tips på hur man kan skapa medial uppmärksamhet kring Matpatrullen och undersökningens resultat.

Flyttskatterna – låser in seniorer och stänger ute yngre

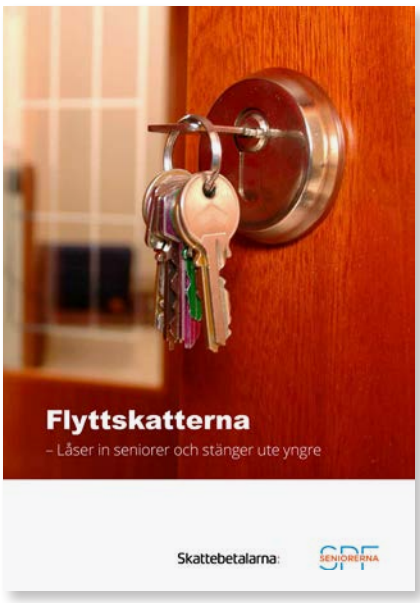
Det rådde bostadsbrist i 243 av landets 290 kommuner under 2018. Detta i kombination med att Sverige står inför en betydande befolkningsökning gör det extra viktigt att det befintliga bostadsbeståndet används effektivt. Men höga flyttskatter medför att åldersgruppen äldre mot sin vilja blivit en bromskloss på bostadsmarknaden. Det konstaterades i en rapport som SPF Seniorerna och Skattebetalarnas förening tog fram inför valet.

I medlemsundersökningen som presenteras i rapporten svarar drygt sex av tio seniorhushåll i villa och knappt tre av tio i bostadsrätt att de bor större än de behöver. Det motsvarar cirka 420 000 seniorhushåll i Sverige. Drygt sex av tio i villa och drygt varannan i bostadsrätt anger att flyttskatterna är ett hinder för flytt. Det motsvarar cirka 487 000 hushåll. Vart femte seniorhushåll svarar att de helt eller delvis har avstått från att flytta de senaste fem åren på grund av flyttskatterna. Det motsvarar cirka 170 000 hushåll, eller 34 000 uteblivna flyttar årligen.

Av rapporten framgår att transaktionskostnaderna vid försäljning av en privatägd bostad ofta blir så betydande att de påverkar beslutet om att flytta eller bo kvar. För ett hushåll som bott 30 år i en villa med rikets genomsnittliga försäljningspris (cirka 3 miljoner kronor) uppgår skattekostnaden vid försäljning till cirka 550 000 kronor. Adderas mäklararvode ökar den totala flyttkostnaden till cirka 610 000 kronor. Kvarvarande kapital räcker då endast till en bostadsrätt på cirka 60 kvadratmeter.

Den kalkyl många seniorhushåll som funderar på att flytta från sin villa sitter med bekräftas av medlemsundersökningen: hälften så stor bostad till högre boendekostnad, samtidigt som det uppbyggda boendekapitalet urholkas. Andelen seniorer i småhus har ökat de senaste 20 åren och många upplever flyttskatterna som ett hinder.

En hel del seniorer blir alltså fast i bostäder som är både för stora och otillgängliga för deras behov. Uteblivna flyttar bland seniorer påverkar inte enbart

Flyttskatterna – låser in seniorer och stänger ute yngre

Det undernärda Sverige

bostadsmarknaden. På äldre dagar kan en tillgänglig och anpassad bostad bidra positivt till hälsa, livskvalitet, självständighet och minskad risk för sjukdom och isolering. Detta kan i sin tur minska behovet av vård och omsorg.

Av alla OECD-länder är det endast Sverige och Portugal som beskattar vinster vid försäljning av bostäder oavsett hur länge man bott i dem. Dagens dysfunktionella bostadsmarknad drabbar såväl enskilda individer som arbetsmarknad, tillväxt och ekonomi. Att få igång flyttkedjorna är fundamentalt, och en viktig komponent är att se till att flyttskatterna inte är så höga att äldre förlorar på att flytta från sina bostäder. Det måste bli lättare och mindre kostsamt att byta bostad. I rapporten dras slutsatsen att reavinstbeskattningen vid försäljning av småhus och bostadsrätter bör sänkas kraftigt eller halveras.

Det undernärda Sverige

Under sommaren lanserades kampanjen *Nolltolerans mot undernäring* i samarbete med och med stöd av nutritionsnätverket som är ett samarbete med företagen Fresenius Kabi, Nestlé och Nutricia. Kampanjens mål är att uppmärksamma problem med undernäring inom vård och omsorg. I kampanjen ingår rapporten *Det undernärda Sverige,* webbplatsen *undernaring.se* och en lokal verktygslåda med förslag på insändare och debattartiklar.

Undernäring är ofta en följd av sjukdom och leder till trötthet och minskad motivation att äta. Eftersom risken för sjukdom ökar med stigande ålder, utgör äldre en särskild riskgrupp för att utveckla undernäring.

Förbundet driver på för fler dietisttjänster i vård och omsorg, att personal utbildas om undernäring, måltiden ges större utrymme, att det införs kvalitetsmål kopplat till arbetet med undernäring och att regeringen ger Socialstyrelsen i uppdrag att följa upp de föreskrifter som infördes 2014 för vårdens och omsorgens arbete med att förebygga och behandla undernäring.

ÖKA VÅR SYNLIGHET

Vårt mål är att vara en tydlig och engagerande röst i samhällsdebatten och med hög närvaro i traditionella och nya digitala medier. Vår kommunikation ska uppfattas som tillgänglig och lyhörd. (Mål och riktning 2018–2020)

Mediegenomslag

Under 2018 har SPF Seniorerna synts och hörts vid sextiotalet olika tillfällen i riksmedia. I flera fall är det förbundsordförande Eva Eriksson som debatterat i radio om bostadstillägget, skrivit debattartiklar om pensionssystemet eller kommenterat seniorpolitiska utspel i tidningar runt om i landet. Några exempel på vad förbundets debattartiklar under 2018 handlade om: psykisk ohälsa bland äldre, seniorrepresentationen i riksdagen, brister i brandskyddet på särskilda boenden, ett förändrat pensionssystem och om tillgängligheten på SJs nya tåg. Förbundsordförande Eva Eriksson har också synts i nationell media om sänkningen av de kommunala tjänstepensionerna i början av året, behovet av att sänka flyttskatterna, minskad köpkraft för pensionärer, risken för fattigdom bland äldre samt pensionssystemets automatik och brist på social hänsyn. Under Almedalsveckan kommenterade SPF Seniorerna politiska förslag om att höja pensionsavgiften.

Förbundets sakkunniga har också synts i debatten: Gösta Bucht om åldersdiskriminering i sjukvården och fallskador bland äldre; Fredrik von Platen om vikten av tillgängliga bostäder och att det behöver byggas fler bostäder som passar seniorer; Anna Eriksson om förslagen till nytt grundskydd och behovet av att se över pensionssystemet. Generalsekreterare Peter Sikström har medverkat i radio, tv och tidningar kring bedrägerier, kontanter och digitalt utanförskap. När det gäller redaktionella nyheter har SPF Seniorerna genom egna rapporter, prognoser och undersökningar synts i media.

Inte minst fick rapporten om flyttskatter stort genomslag i media under valkampanjens sista vecka. Runt om i landet har SPF Seniorernas företrädare synts i media i frågor som undernäring, pensioner, kommunala avgifter samt vård och omsorg.

Resultat: Förbundet bidrar till opinionen då media rapporterar om våra rapporter och undersökningar.

Sist i denna verksamhetsberättelse finns årets medierapport från Retriever. Noteras bör att Retriever har ändrat sitt sätt att räkna och därmed går det inte att jämföra med tidigare rapporter.

Annonsering

Samtidigt som det framkom i Kantar Sifos anseendemätning 2018 att SPF Seniorernas anseende har ökat, så gjorde nämnda undersökningsföretag också analysen att SPF Seniorernas anseende skulle vara högre om förbundet var en ännu mer känd organisation. Vår strategi var därför att under året annonsera lite bredare än tidigare och placerade halv- och helsidesannonser i Expressens huvudtidning. Annonseringen under året har fortsatt att arbeta in devisen: *Tillsammans blir vi starkare.* Annonserna har haft enkla budskap med fokus på rekrytering. Vid sidan av Expressen har vi annonserat med kvartssidor i dagstidningarnas temabilagor som vänder sig direkt till målgruppen 65+.

Pensionärs-skattekalkylatorn

SPF Seniorernas kampanjverktyg Pensionärsskattekalkylatorn uppdaterades med 2018 års siffror så att var och en kunde räkna ut hur mycket skatt man betalar som pensionär respektive löntagare. Genom Pensionärsskattekalkylatorn framgick att hälften av landets pensionärer fortfarande betalade högre skatt än löntagare år 2018 – och den hade över 8 000 besökare varje månad. Vi ger oss inte förrän den högre skatten på pension är helt avskaffad!

Antal följare på SPF Seniorernas facebooksida:

80 000

Antal visningar på Seniorbloggarna:

13 500

Antal följare på Twitter:

600

Snittnedladdningar av Seniorpoddens avsnitt

400

Nya mallar för distrikt och föreningar

Under hösten lanserade förbundet ett paket bestående av mallar för inbjudningar, nyhetsbrev/medlemsblad och annonser samt ett bibliotek av symboler. Syftet med mallarna är att underlätta arbetet i distrikt och föreningar och samtidigt hålla ihop SPF Seniorernas profil. Mallarna är gjorda i PowerPointformat och finns att ladda ner på förbundets intranät. Till mallarna finns även en pedagogisk manual.

Sociala medier

På SPF Seniorernas facebooksida diskuteras seniorpolitiska frågor bland medlemmar och andra följare. Under år 2018 har antalet följare ökat från cirka 70 000 till strax över 80 000. Cirka 300 olika inlägg publicerades på sidan; allt från debattartiklar och nyheter till kampanjer och livesändningar från förbundet. Sammantaget under året har aktiviteterna på SPF Seniorernas facebooksida haft en räckvidd på närmare sex miljoner användare.

På mikrobloggen Twitter har antalet följare under året vuxit från omkring 540 till cirka 600 stycken. Också här kommunicerar förbundet ut nyheter, åsikter och blogginlägg samt svarar på frågor och deltar i debatten. Målgruppen är främst beslutsfattare, journalister och opinionsbildare. På bloggen Seniorbloggarna, där förbundets sakkunniga, ordförande samt gästbloggare skriver om aktuella ämnen, har sju inlägg publicerats under året. Bloggen har haft cirka 13 500 visningar för de olika blogginläggen om vård och omsorg, pensioner och skatter.

Vårt interna digitala nyhetsbrev Seniorbladet, som vänder sig till förtroendevalda inom organisationen, har skickats ut sex gånger under året.

Facebookskolan

Under 2018 hade det sociala nätverket facebook två miljarder användare över hela världen och var den mest populära digitala mötesplatsen för svenska seniorer. Men vad är Facebook, hur använder man det och vad är viktigt att tänka på? Det är frågor som SPF Seniorernas facebookskola ger svar på. Syftet är att från grunden och steg för steg ge en god hjälp på vägen att gå med i och hantera facebook. Instruktioner finns såväl för den enskilda personen som vill bli medlem och använda facebook för privat bruk som för en förening som vill skapa och driva en facebooksida för att bredda kommunikationen till medlemmarna.

Seniorpodden

I SPF Seniorernas podcast, Seniorpodden diskuteras olika aktuella frågor som rör seniorlivet. Det kan till exempel handla om ekonomi, hälsa, boende och andra ämnen som kan vara av intresse för livet som senior. 2018 producerades 13 avsnitt av Seniorpodden med fokus på aktuella ämnen som seniorers ekonomi, bedrägerier på nätet, motion, anhörigas roll i vården, valet och ensamhet. I snitt har förbundet haft närmare 400 nedladdningar per avsnitt. Seniorpodden finns tillgänglig bland annat via iTunes, Acast och förbundets webbplats.

Hemsidor, Min Sida och medlemsregister

Förbundet har fortsatt att utveckla distriktens och föreningarnas hemsidor och dess publiceringssystem EPiServer under året. I maj månad genomfördes en tvådagars central utbildning i EPiServer för nya webbredaktörer på distrikten. Många distrikt och föreningar har även utbildats på plats av våra förtroendevalda utbildare. Manualer och lathundar har uppdaterats regelbundet vartefter webben utvecklats. Det är ett ständigt pågående arbete.

2017 hade SPF Seniorernas hemsidor drygt 9,5 miljoner sidvisningar och under 2018 har den siffran ökat till 13,3 miljoner sidvisningar. En ökning på drygt 40 procent!

Min sida, som är medlemmens egen sida på webben, hade 330 496 sidvisningar under året och av dessa var 140 077 unika sidvisningar. Besökarna på Min sida stannar i genomsnitt 1,19 minut på sidan.

De topp tre mest besökta föreningshemsidorna under året har varit:

1. SPF Seniorerna Nässjö med **28 781** sidvisningar
2. SPF Seniorerna Freja med **27 123** sidvisningar
3. SPF Seniorerna Eskilstuna med **21 203** sidvisningar

Referensgrupper för medlemsregister och webb

Under året har förbundsstyrelsen tillsatt referensgrupper för medlemsregister och webb vars syfte har varit att utvärdera systemen och kartlägga fel och brister. Enkäter har skickats ut till medlemsregister- och webbansvariga inom hela organisationen. Enkätsvaren har sedan diskuterats inom respektive referensgrupp och en handlingsplan för respektive system har tagits fram.

En gemensam nämnare för bägge systemen är att våra medlemsregister- och webbansvariga behöver fortbildning i respektive system.

För webben och EPiServer kom referensgruppen fram till fyra fokusområden:

1. Bildhanteringen måste ses över och förbättras.
2. Webben måste fungera i de vanligaste webbläsarna.
3. Prestandan måste förbättras både för besökarna och för dem som arbetar som webbredaktörer i publiceringsverktyget EPiServer.
4. Webbredaktörerna måste kunna ta fram besöksstatistik för sina hemsidor.

”... under 2018 har den siffran ökat till 13,3 miljoner sidvisningar. En ökning på drygt 40 procent!”

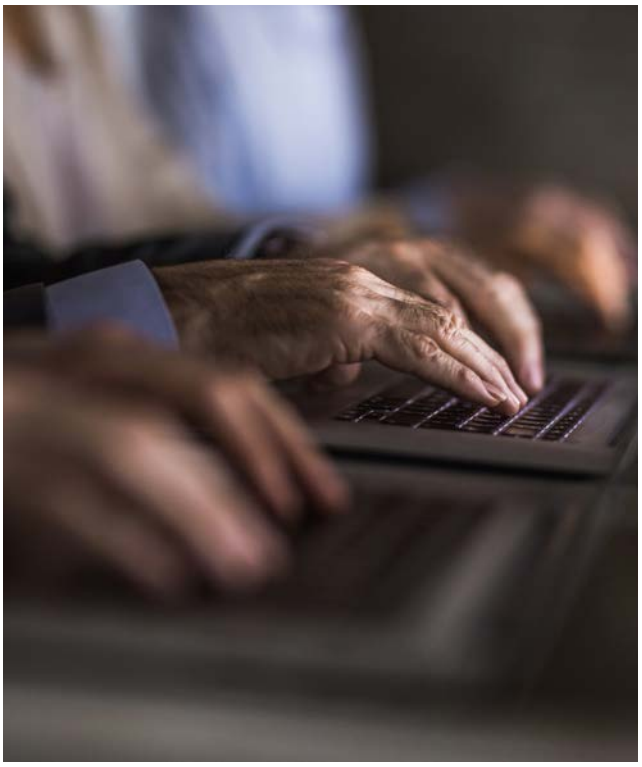
Medlemsregistret

Medlemsregistret fungerar nu överlag bra för de flesta föreningar och distrikt. Vi har därmed en god grund att stå på. Under året har utbildningar i medlemsregistret genomförts inom flera distrikt, dels av distrikten själva men också genom förbundskansliet och förtroendevalda ”experter”. Men fortfarande behövs mer utbildning och vi ska därför se över utbildningsfrågan i samråd med distrikten och sträva efter att implementera önskemålen som referensgruppen tog fram i den mån det går.

Förenings- och medlemsservice

Med start den 1 juni har förbundet utökat och förbättrat förenings- och medlemsservicen genom en egen support på förbundskansliet. Mellan 1 juni och 31 december besvarades 6 525 samtal vilket motsvarar en besvarandegrad på 95,7 % under perioden. Totalt under 2018 besvarades drygt 12 000 samtal och över 13 500 e-brev.

Resultat: Ökad tillgänglighet och snabbare service för våra medlemmar och föreningar.

Tre frågor till Åke Höjertz medlem i SPF Seniorerna Väsby

”Jag ser mycket positivt på medlemskapet i SPF Seniorerna här i Väsby. De lokala föreningarna kan vara väldigt olika när det gäller verksamhet och intern kultur. Vi i Väsby har haft tur.”

Hur länge har du varit medlem?

– Jag har varit medlem i cirka 27 år. Jag brukar gå på medlemsmöten, delta i studiebesök, caféträffar, kommungruppen, studiecirklar och en och annan utflykt eller resa.

Vad betyder medlemskapet för dig?

– Det korta svaret är Mycket! Det utförliga svaret blir mer nyanserat. Så länge jag inte var ensamstående kändes det naturligt för oss att komma ut och stifta nya bekantskaper. När jag blivit ensam har föreningens utflykter, resor och guidade arrangemang hjälpt till att berika vardagen. Jag vill hålla mig igång. Visst kan jag gå på konserter och teater på egen hand men det är trevligare att göra det i en gemenskap.

Varför tycker du att andra ska gå med i SPF Seniorerna?

– Helt enkelt för att jag tror de kan uppleva det lika positivt som jag.

Ett medlemsmagasin för dagens seniorer

Senioren har ambitionen att vara det ledande seniormagasinet kompletterat med webb, nyhetsbrev och aktivitet i sociala medier. Tidningens uppgift är att väcka debatt och skapa opinion samt att ge information om SPF Seniorernas verksamhet. Äldrepolitik, pensioner, bostäder, vård och omsorg samt andra samhällsfrågor som rör seniorer är viktiga bevakningsområden. Tidningen ska stärka bilden av äldre som en viktig grupp i samhället och lyfta fram personer som är förebilder för dagens seniorer. Den ska också vara ett nöje att läsa, ge inspiration, insikter och förströelse.

Förändringar under året

En ny chefredaktör, Kristina Adolfsson, tidigare bland annat chefredaktör på ELLE, Laura och På Jobbet, tog över efter Gunilla Lindahl som gick i pension i april.

Det tvååriga tryckeriavtalet som träffades under hösten 2018 med Forssa Print löper till utgången av 2020. Distributionen av tidningen sker fortsatt via PostNord och Bring.

Hemsida och sociala medier

Månad för månad har antalet sidvisningar ökat på Senioren.se och på ett år har de gått från 2,4 miljoner till 3,1 miljoner. Antalet besökare har också ökat från 690 000 till 914 000.

Flest unika sidvisningar på senioren.se fick kontaktannonserna, som från starten av 2019 blivit en del av medlemsförmånerna. Mest lästa artikeln var en intervju med Inga-Lisa Sangregorio med rubriken *Vi har alla blivit lurade*, om hennes bok *Blåsningen* som handlar om pensionssystemet.

Senioren.se uppdateras flera gånger i veckan med nyheter, artiklar och insändare. Under rubriken *Landet runt* finns utrymme för föreningarnas egna rapporter. Längre debattinlägg som inte ryms i tidningen får också plats här. Senioren är även aktiv på facebook, twitter och instagram.

En gång i månaden skickas ett nyhetsbrev ut till de drygt 111 000 medlemmar som anmält sin e-postadress till förbundet.

Inför valet utökade senioren.se även sin bevakning i Almedalen.

Innehållet i Senioren

Tidningens innehåll speglar till stor del förbundets verksamhet. Exempel på detta är artiklar om åldersdiskrimineringen av äldre, att allt fler tvingas vårda sina anhöriga då platser på omsorgsboende blir allt färre, hur otillgängligt livet blir för de som av olika anledningar inte är digitala, låga pensioner och den dåliga representationen av seniorer i riksdagen.

187
medlemmar får tidningen som taltidning

7 350
ex skickades till mässor

704
intresseanmälda får gratis provnummer

627
förenings-prenumerationer skickas ut

521
övriga prenumeranter

205 700
ex var TS-upplagan 2018

Reseklubb En hälsoresa till Spanien på våren samlade 137 deltagare, lika många följde med till Kroatien på Seniorens hälsoresa under hösten. Under året besökte Reseklubben Rhen-Mosel, Färöarna, Krakow, Elena Ferrantes Italien samt kryssade med Hurtigruten. Utvärderingar visar att resorna uppskattas av ensamresande och medlemmar som vill få nya vänner.

MEDARBETARE PÅ FÖRBUNDSKANSLIET

Anna Eriksson
presschef

Anna Rask
layout Senioren

Anna Sandberg
layout, assistent Senioren

Frida Johansson
webbredaktör Senioren

Hans-Eric Berg
kanslivaktmästare

Jan Arleij
reporter Senioren

Karin Bajlo
kommunikatör

Katarina Lindström
annonschef Senioren

Kristina Adolfsson
chefredaktör Senioren

Liisa Immonen
förenings-/distriktsservice

Kansliets ledningsgrupp:

PETER SIKSTRÖM, generalsekreterare
MONICA ALMQUIST, ekonomichef
MARTIN ENGMAN, samhällspolitisk chef
STINA NORDSTRÖM, kommunikationschef, biträdande GS tom 2018-12-12
VERONICA SJÖLIN, marknadschef fr om 2018-12-01
ANNA ERIKSSON, presschef fr om 2018-12-01
GUNILLA LINDAHL, chefredaktör Senioren tom 2018-03-31
KRISTINA ADOLFSSON, chefredaktör Senioren fr om 2018-04-01

Maria Larsson
kommunikatör

Marianne Mähl
kanslikoordinator

Marianne Svensson
växel

Marja-Liisa Rautiainen
ekonomiassistent

Martin Engman
samhällspolitisk chef

Monica Almquist
ekonomichef

Peter Sikström
generalsekreterare

Sabina Brogård
it-strateg

Stig Lundgren
förenings-/distriktsservice

Ulla Rannemo
förenings-/distriktsservice

Ulrika Palmcrantz
redaktionssekreterare
Senioren

Veronica Sjölin
marknadschef

Åsa Österberg
utbildningsansvarig

Medarbetare som slutat under 2018:

Eva-Christine Öhman
Stina Nordström
Gunilla Lindahl
Marita Hedén

SPF Seniorernas sakkunniga

Fredrik von Platen
bostäder

Gösta Bucht
vård och omsorg

Thony Björk
läkemedelsfrågor

Anna Eriksson
pensioner

SPF SENIORERNAS FÖRBUNDSSTYRELSE

Första raden från vänster:
Lena Gustafsson – 2e vice ordförande, Eva Eriksson – förbundsordförande,
Richard Olsson – 1e vice ordförande.
Andra raden:
Lars-Åke Carlsson, Birgitta Borg, Chatrine Pålsson Ahlgren, Monica Ulfhielm.
Tredje raden:
Inga-Lott Thörnell, Mona Wilson, Anders Bergsten, Ulf Grell.
Fjärde raden:
Kjell Hansson, Peter Lindgren.

Förbundsstyrelsens grupper

Arbetsutskottet

Eva Eriksson, Richard Olsson och
Lena Gustafsson.
Adjungerade: Peter Sikström, Stina Nordström (tom 30 november) och Martin Engman.
Från den 1 december:
Veronica Sjölin och Anna Eriksson.

Seniorens redaktionsråd

Eva Eriksson, Lena Gustafsson, Gunilla Lindahl (tom 31 mars) och Stina Nordström (tom 30 november). Från den 1 april: Kristina Adolfsson och från den 1 december: Veronica Sjölin.

Stadgegrupp

Lena Gustafsson, sammankallande,
Monica Ulfhielm och Nils Ingmar Thorell.

Ekonomigruppen

Richard Olsson, sammankallande,
Lena Gustafsson, Kjell Hansson,
Inga-Lott Thörnell och Monica Almquist.

IT-gruppen

Richard Olsson, sammankallande,
Peter Sikström, Maria Larsson och
Sabina Brogård.

Bostadspolitiskt program (från 4 december)

Anders Bergsten, sammankallande,
Hans Ström, Fredrik von Platen
och Martin Engman.

Valberedning

Ingela Lindberger, tjänstgörande ordförande,
Gunnel Fritzson, Bohuslän,
Hans Ström, Gästrikland,
Kurt Sevehem, Halland,
Staffan Magnusson, Jönköping,
Ulla Arvidsson, Skåne,
Per-Erik Josefsson, Uppsala
Maritta Selin, Västernorrland.

Valberedningens arbete

Under året har valberedningen haft ett antal förberedande möten. Strategier har lagts upp och man har planerat inför att börja med intervjuer under 2019–2020.

”Att vi lyckas nå igenom som seniorers röst beror på att vi i allt väsentligt är Sveriges ledande kunskapskälla när det gäller äldrefrågor.”

BESVARADE REMISSER

25
remisser
besvarades
2018

Under året uppmanades förbundet besvara 32 remisser. 19 av dessa remitterades från Regeringskansliet, tolv från en annan myndighet och en från en organisation där SPF Seniorerna är medlem. Det beslutades att inte besvara 16 av dessa inkomna remisser.

Därutöver yttrade sig förbundet på eget initiativ över fyra remisser. Tre från Regeringskansliet och en från en annan myndighet. Sammanlagt besvarades 25 remisser under 2018. Sex av yttrandena inlämnades ihop med tre andra rikstäckande seniororganisationer.

Antalet besvarade remisser minskade jämfört med 2017 då 35 remisser besvarades. Även efterfrågan på förbundets yttranden minskade. Under 2017 uppmanades förbundet yttra sig över 36 remisser.

Bland förbundets remissvar kan nämnas yttranden som förespråkar att arbetstagare ska ha rätt att kvarstå i anställning till 69 års ålder med fortsatt anställningsskydd, att även kvinnor över 65 år ska erbjudas avgiftsfri screening för livmoderhalscancer samt att banker ska vara skyldiga att tillhandahålla kontanttjänster. Förbundet har även yttrat sig för att skillnaden i beskattning mellan löneinkomst och pension ska minska och tas bort samt att pensionssystemet bör ses över så att man kan ha en trygg ekonomi som senior.

”Bland förbundets remissvar kan nämnas yttranden som förespråkar att arbetstagare ska ha rätt att kvarstå i anställning till 69 års ålder med fortsatt anställningsskydd.”

Yttranden under 2018

En generell rätt till kommunal avtalssamverkan (SOU 2017:77)

Enhetliga priser på receptbelagda läkemedel (SOU 2017:76)

Förutsättningar för vissa särskilda boendeformer för äldre (Ds 2017:68)

Hyresmarknad utan svarthandel och otillåten andrahandsuthyrning (SOU 2017:86)

Ett tryggt och mer hållbart premiepensionssystem (Finansdepartementet)

Makars, registrerade partners och sambors förmögenhetsförhållanden i internationella situationer (SOU 2017:90)

Transpersoner i Sverige – Förslag för stärkt ställning och bättre levnadsvillkor (SOU 2017:92)

Vissa ändringar i regleringen om tillstånd att ta emot offentlig finansiering (Finansdepartementet)

Reboot – om start för den digitala förvaltningen (SOU 2017:114)

Nystart för byggstandardiseringen genom stärkt samverkan (SOU 2017:106)

Etikprövning – en översyn av reglerna om forskning och hälso- och sjukvård (SOU 2017:104)

Ett reklamlandskap i förändring – konsumentskydd och tillsyn i en digitaliserad värld (SOU 2018:1)

Palliativ vård – förtydligande och konkretisering av begrepp (Socialstyrelsen)

Fortsatt utbetalning av garantipensionen inom EES och Schweiz (Socialdepartementet)

Översyn av grundskyddet för pensionärer – inriktning för ett nytt grundskydd (Ds 2018:8)

Lån och garantier för bostäder (SOU 2017:108)

Ett ytterligare steg för att ta bort skillnaden i beskattning mellan löneinkomst och pension (Finansdepartementet)

Förlängt anställningsskydd till 69 år (Ds 2018:28)

Avgiftsfrihet för screening för livmoderhalscancer (Ds 2018:25)

Ett oberoende public service för alla – nya möjligheter och ökat ansvar (SOU 2018:50)

Tryggad tillgång till kontanter (SOU 2018:42)

God och nära vård – En primärvårdsreform (SOU 2018:39)

Föreskrifter om öppenvårdsapotek (Läkemedelsverket)

Översyn av maskinell dos, extempore, prövningsläkemedel m.m. (SOU 2018:53)

Ändringar i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) med anledning av lag om bostadsanpassningsbidrag (2018:222)

Medverkan externt

SPF Seniorerna är representerat i ett stort antal externa sammanhang med sina förtroendevalda, anställda och uppdragstagare. Det kan gälla som expert i myndigheters råd, i offentliga utredningars referensgrupper och i organisationers och företags fora. Denna insyn och delaktighet i offentliga beslutsprocesser och organisationers verksamhet är av stor betydelse för att tillvarata seniorers erfarenhet, öka medvetenheten om äldres behov och synpunkter samt säkerställa att dessa tillgodoses. Nedan följer de viktigaste av dessa långsiktiga engagemang.

Staten

Regeringens pensionärskommitté
Eva Eriksson och Peter Sikström, båda ordinarie

Inspektionen för vård och omsorg (IVO), dialogforum
Gösta Bucht

Läkemedelsverket, patient- och konsumentrådet
Lena Gustafsson (tom 31 augusti), Thony Björk (från 1 september)

Myndigheten för vård- och omsorgsanalys, patient- och brukarrådet
Ann Hedberg Balkå

Pensionsmyndigheten, pensionärsråd
Anna Eriksson

Socialstyrelsen, referensgrupp, nationell handlingsplan patientsäkerhet
Martin Engman

Socialstyrelsen, referensgrupp, regeringsuppdrag att kartlägga hinder för samverkan mellan tandvården och hälso- och sjukvården
Gösta Bucht (från april)

Socialstyrelsen, rådet för statlig styrning med kunskap, arbetsgrupp om äldres psykiska ohälsa
Gösta Bucht

Socialstyrelsen, äldrerådet
Mona Wilson, ordinarie, och Monica Ulfhielm, ersättare

Statens beredning för medicinsk utvärdering (SBU), referensgrupp, projektet ”Smärtbehandling av äldre”
Gösta Bucht

Statens tjänstepensionsverk (SPV), pensionärspanelen
Anna Eriksson

Sveriges Kommuner och Landsting (SKL), dialog om äldreomsorg
Gösta Bucht

Sveriges Kommuner och Landsting (SKL), projektgrupp om plan för att förhindra fallskador
Gösta Bucht

Sveriges Kommuner och Landsting (SKL), projektgrupp om SIP, samordnad individuell plan för äldre
Gösta Bucht

Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket (TLV), dialogforum
Martin Engman (tom 31 augusti), Thony Björk (från 1 september)

Kommittéväsendet

Nya apoteksmarknadsutredningen (S 2015:06),
referensgrupp, Rune Kjernald (tom juni)

Pensionärskommittén (S 1991:98),
företrädare, Eva Eriksson och Peter Sikström

Tillitsdelegationen (Fi 2016:03),
referensgrupp, Rune Kjernald (tom september),
Lars Åke Carlsson (från oktober)

Utredningen framtidens socialtjänst (S 2017:03),
referensgrupp, Gösta Bucht

Utredningen om jämlik tandhälsa (S 2018:02),
referensgrupp, Gösta Bucht (från september)

Utredningen om välfärdsteknik i äldreomsorgen (S 2018:11),
expert, Monica Ulfhielm

”Jag vill vara den tysta, lydiga gruppens röst. Ställa de frågor som många seniorer tänker och oroas av.”

Jan-Erik Carlsson, *representant för SPF Seniorerna i pensionärsrådet*

Tre frågor till Jan-Erik Carlsson representant för SPF Seniorerna i pensionärsrådet

Varför valde du att representera SPF Seniorerna i pensionärsrådet?

– Jag har en grundprincip, att svara ja om jag inte har ett skäl att svara nej. Så när jag blev tillfrågad om att var med i Regionens pensionärsråd så sa jag ja.

Vad driver dig i ditt uppdrag?

– Att motarbeta ålderism i alla former. Vetskapen om att vi utgör ca 25 % av valmanskåren men representeras av mycket få årsrika. Jag vill vara den tysta, lydiga gruppens röst. Ställa de frågor som många seniorer tänker och oroas av. Få fram fakta och inte låta våra åsikter baseras på gissningar och tro.

Vad tycker du är det viktigaste att uppnå i pensionärsrådet?

– En region där vi får samma service och vård oavsett ålder eller socioekonomiska ställning eller boendeplats. Att kompetensen på äldres situation och sjukdomar ökar i paritet med andra åldersgrupper. Att fokus läggs på den psykiska ohälsan oavsett ålder då den sannolikt kommer att öka och orsaka stora samhällskostnader samt personligt lidande. Att få statistik och kunskap om hur våra gemensamma resurser fördelas och hur effektivt de används.

Projekt och nätverk

Tillsammans mot ensamhet, styrgrupp
Peter Sikström

European Innovation Partnership on Active and Healthy Ageing (EIP on AHA), partner
Gösta Bucht

Försök inte lura mig, med Polismyndigheten, nationellt bedrägericentrum, Brottsofferjouren och PRO
Veronica Sjölin och Martin Engman

Hiv: hållbar hälsa och livskvalitet
med HIV-Sverige och Gilead Sciences
Gösta Bucht

Hjärnkoll, referensgrupp seniorambassadörer och ökad psykisk hälsa bland äldre
Gösta Bucht

Initiativ för äldres brandskydd, med PRO, SKPF Pensionärerna, Brandskyddsföreningen och Sprinklerfrämjandet
Martin Engman

Koll på läkemedel, styrgrupp
Martin Engman (tom 31 augusti),
Thony Björk (från 1 september)

Kontantupproret, säkerhetsbranschen m fl.
Martin Engman

Nationell samling för psykisk hälsa (NSPH), projektgrupp Åldras och må bra
Gösta Bucht

Nolltolerans mot undernäring, med Nutritionsnätverket, styrgrupp
Martin Engman och Stina Nordström
(tom 30 november)

Seniorvaccinationsprogram, med PRO och LIF
Martin Engman och Thony Björk

Softronic, styrgrupp nytt medlemssystem och webb
Richard Olsson, sammankallande, och Peter Sikström

Svenska bankföreningen, teknikovana bankanvändare
Eva-Christine Öhman (tom juni)

Tillgänglighetsarenan, styrgrupp
Martin Engman

Tillgänglighetsbarometern, med Humana
Martin Engman

Tobacco Endgame – Rökfritt Sverige 2025, kampanj av Tobaksfakta
Martin Engman

Våldet går inte i pension, med Brottsofferjouren, styrgrupp
Veronica Sjölin och Martin Engman

Äldreforum, styrgrupp
Martin Engman och Stina Nordström (tom 30 november)

Äldrelyftet, styrgrupp med idrottsrörelsen m.fl.
Martin Engman

Organisationer & företag

AGE Platform Europe, Council
Christina Rogestam, member
Martin Engman, substitute

AGE Platform Europe, Task Force Healthy Ageing
Barbro Westerholm, member

Alma folkhögskola, styrelsen
Stina Nordström (tom 30 november),
Åsa Österberg (från 1 december)

D4-gruppen, samarbete mellan fyra seniororganisationer
Eva Eriksson och Peter Sikström

Folksam ömsesidig livförsäkring, fullmäktigeledamot
Eva-Christine Öhman (tom juni),
Maria Larsson (från juli)

Folksam ömsesidig sakförsäkring, fullmäktigeledamot, Bengt Ingesson

Hjärt-Lungfonden, samarbete
Eva-Christine Öhman (tom juni),
Peter Sikström (från juli)

NTF – Nationalföreningen för trafiksäkerhetens främjande, äldreråd
Martin Engman

Studieförbundet vuxenskolans författarpris, juryn
Gunilla Lindahl

Sveriges arbetsterapeuter, samverkansrådet
Martin Engman

Sveriges begravningsbyråers förbund, reklamationsnämnden
Sonja Åneman

Sveriges Konsumenter, representantskapet
Martin Engman

Sveriges Konsumenter, styrelsen
Maris Sedlenieks (från maj)

Svenska palliativregistret, referensgrupp för utveckling och användning
Gösta Bucht

Swedish Care International (SCI), app för demenssjukdomar med Geras Solution
Gösta Bucht

Medlemskap

AGE Platform Europe

Alma folkhögskola

Cancerfonden (huvudman)

Folkspel

IDEA – Arbetsgivarförbundet för ideella organisationer

Ideell Arena

Nationalföreningen för trafiksäkerhetens främjande (NTF)

Studieförbundet Vuxenskolan

Sveriges Konsumenter

Swedish Standards Institute (SIS)

ÅRSREDO-VISNING

Styrelsen för SPF Seniorerna, org nr 888000-2830
avger följande årsredovisning 2018.

Innehåll

Förvaltningsberättelse..... 52
Resultaträkning..... 60
Balansräkning 61
Noter..... 63

Om inte annat särskilt anges, redovisas alla belopp i tusental kronor.
Uppgifter inom parentes avser föregående år.

Förvaltningsberättelse

Allmänt om verksamheten

SPF Seniorerna är en fristående och ideell organisation som är partipolitiskt och religiöst obunden. SPF Seniorerna har cirka 260 000 medlemmar fördelade på 27 distrikt och knappt 800 föreningar. Medlemmarna väljer medlemskap i förbundet för att vara med i gemenskapen, delta i föreningarnas aktiviteter, ta del av medlemserbjudanden och för att stötta förbundets opinionsbildnings- och påverkansarbete som seniorernas röst i samhället. SPF Seniorerna driver äldrepolitiska frågor centralt i regeringens pensionärskommitté, gentemot riksdagspartierna samt lokalt och regionalt i pensionärsråden i kommunerna och landstingen. Förbundet fokuserar på att seniorer ska ha en bra ekonomi, god hälsa samt en bra vård och omsorg.

Ändamål

Förbundet ska enligt stadgarna:

- tillvarata och verka för äldres sociala och ekonomiska intressen
- motverka diskriminering på grund av ålder
- informera och skapa debatt i samhällsfrågor som berör äldre
- verka för att medlemmarnas erfarenheter och kunskaper tillvaratas i samhället i samspel med yngre generationer
- främja folkhälsa och verka för ett livslångt lärande
- verka för jämställdhet mellan kvinnor och män samt mellan äldre och yngre
- samverka med andra organisationer nationellt och internationellt
- samverka med centrala myndigheter
- ansvara för övergripande marknadsföring

Mål och riktning

På kongressen 2017 fastställdes mål och riktning för perioden 2018-2020. SPF Seniorerna ska fokusera på att få fler och engagerande medlemmar, vara en stark röst för seniorerna, öka förbundets synlighet och vara en organisation i tiden.

Medlemsutveckling

Vid utgången av 2018 fanns 261 397 medlemmar registrerade. Förbundet tappade totalt 2 473 medlemmar, vilket innebär en minskning med knappt en procent. Föreningen har sitt säte i Stockholm.

Väsentliga händelser under räkenskapsåret och främjande av SPF Seniorernas ändamål

Kvartal 1

- I januari kommer beskedet att 150 000 pensionärer som tidigare arbetat inom kommun och landsting skulle få sina tjänstepensioner sänkta under 2018. SPF Seniorerna skickade tillsammans med SKPF Pensionärerna ut ett öppet brev till de berörda arbetsgivarna och facken med krav på förändringar av avtalet. Sveriges Kommuner och Landsting meddelade strax därpå att de drabbade pensionärerna får en tillfällig kompensation.
- Förbundet genomför under januari och februari valkonferenser i Växjö, Göteborg, Hässleholm, Gävle, Umeå, Stockholm och Örebro med huvudtemat ”Tryggt liv som senior” med underliggande valteman trygg ekonomi, tryggt boende, trygg vård och omsorg.
- Förbundsordförande Eva Eriksson, distriktsordföranden och Vårdföretagarna skriver gemensam debattartikel i lokaltidningar över hela landet: Reepalu-utredningen leder till sämre välfärd.
- SPF Seniorerna kommenterar i media några av de förslag som väntas i den kommande utredningen om grundskyddet i pensionen.
- Förbundets sakkunnige i vård- och omsorgsfrågor, Gösta Bucht, skriver i Dagens Medicin om att det är värt att satsa på att minska fallskadorna bland äldre.
- SPF Seniorerna genomför en uppföljande Nöjd-medlems-Index-undersökning (NMI) och får ett mycket bra resultat: förbundet får ett sammantaget NMI på 7,93 på en tiogradig skala vilket kan jämföras med nollpunktsmätningen 2014 som gav ett NMI på 7,79.
- SPF Seniorerna uppmärksammar att den alternativa pensionsåldern, som Pensionsmyndigheten räknar ut, har ändrats utan att myndigheten informerat om det.

Kvartal 2

- Generalsekreterare Peter Sikström medverkar i Expressen-TV och pratar om hur många pensionärer har svårt att få ekonomin att gå ihop och att många äldre tvingas återgå till att arbeta för att klara sig.
- Äldreminister Lena Hallengren (S) besöker SPF Seniorernas förbundskansli för diskussion med förbundsordförande Eva Eriksson och övriga seniororganisationer.
- Förbundets pensionsexpert Anna Eriksson intervjuas av Expressen om att Sveriges pensionärer är fattigast i Norden.
- I maj genomförs projektet ”Gå för världens barn”. Medlemmarna i SPF Seniorerna uppmanas att gå 30 minuter per dag i 30 dagar och samla ihop pengar till galan Världens barn. 855 medlemmar deltar, och samlar ihop 42 750 kr.

Kvartal 3

- Tillsammans med News55, PRO, SKPF Pensionärerna och SPF Seniorerna genomfördes Äldreforum - en gemensam plattform för att lyfta äldrepolitiken för andra året under Almedalsveckan i Visby. För tredje året i rad genomförs också Tillgänglighetsarenan i samarbete med DHR, Parasport Sverige och Hissförbundet.
- Peter Sikström medverkar i TV4 Nyhetsmorgon och TV4 nyheterna på nätet och pratar om de äldres svårigheter att hänga med i den digitala utvecklingen.
- Förbundet tillsammans med PRO och SKPF Pensionärerna beviljas drygt 2 miljoner kronor av regeringen för att arbeta mot ensamheten bland äldre. Projektet administrerades av PRO.
- Förbundet genomför ett intensivt valarbete med bland annat en uppmärksammad valenkät bland medlemmarna med frågor om pensioner, skatter, seniorbostäder, psykisk ohälsa och bristen på platser på särskilda boenden.
- Eva Eriksson skriver ihop med SKPF Pensionärerna i Aftonbladet om att pensionssystemet inte klarar att leverera en ekonomisk trygghet och bibehållen standard för landets seniorer.
- Förbundets rapport om flyttskatter, som är framtagen tillsammans med Skattebetalarnas förening, får stor uppmärksamhet i valet.

Kvartal 4

- Den 8 oktober genomförs finalen i Hjärnkoll och Örebrodistriktet vinner.
- Eva Eriksson kommenterar i Expressen Eurostats nya siffror som visar att nära var sjätte svensk pensionär hamnar under gränsen för risk för fattigdom.
- Thony Björk utses till ny sakkunnig inom området läkemedel.
- I samarbete med Polisen, Brottsofferjouren och PRO genomförs seminariet ”Vilseledd och lurad vad gör jag nu?”, som handlar om hur seniorer kan stöttas när de utsatts för bedrägeri.

- Eva Eriksson och Peter Sikström träffar SJs VD Crister Fritzon för att diskutera SJs satsningar på ombyggnad av befintliga vagnar samt inköp av nya.

Under hela året

- Undersökningsföretaget SIFO Kantars undersökning om anseendet bland ideella organisationer i Sverige visar att SPF Seniorerna är en av de organisationer vars anseende stiger mest. SPF Seniorerna är nu på delad femte plats av landets organisationer och den seniororganisation som har högst anseende.
- Förbundet tar under året hem IT-supporten till föreningar och distrikt, vilket uppfattas mycket positivt av organisationen.
- Under året uppmanades förbundet besvara 32 remisser. 19 av dessa remitterades från Regeringskansliet, 12 från en annan myndighet och en från en organisation där SPF Seniorerna är medlem. Det beslutades att inte besvara 17 remisser. Därutöver yttrade sig förbundet på eget initiativ över fyra remisser. Sammanlagt besvarades 25 remisser under 2018. Sex av yttrandena inlämnades ihop med tre andra rikstäckande seniororganisationer.
- Under året har det skett löpande aktiviteter för att stötta föreningar och distrikt vid rekrytering av nya medlemmar; framtagning och tillhandahållande av rekryteringsmaterial såsom foldrar, presentartiklar och monterutrustning, mässbidrag till distrikt, utskick av Sverigelotten till alla som rekryterat, löpande annonsering för ökad varumärkeskännedom med mera. Vidare har medlemsundersökningar genomförts bland befintliga och avhoppade medlemmar.

Händelser efter räkenskapsårets slut

- Eva Eriksson skriver ett debattinlägg på Svt Nyheter: ”Nästa regering måste ha en renodlad äldreminister”.
- Aftonbladet skriver om SPF Seniorernas medlemsundersökning som visar att 65 procent är oroliga över att alltmer måste skötas digitalt, 10 procent har inte råd att hänga med och att 35 procent av medlemmarna svarar att det är tveksamt om man kommer att ha råd.
- Medlemsavgiften höjs från 2019 med 30 kronor till 160 kronor per medlem och år efter beslut på kongressen 2017.

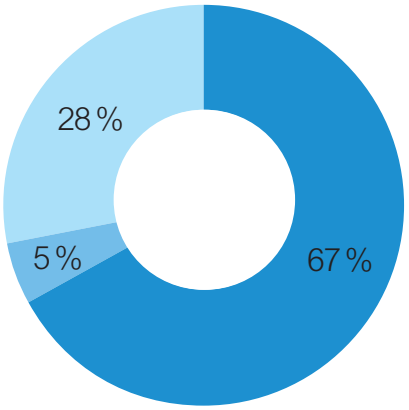

Året i siffror (tkr)

Intäkter
De totala intäkterna uppgick under året till 51 378 (52 415). Intäkterna består av medlemsavgifter 34 571 (34 404), bidrag 2 578 (2 455) samt övriga intäkter 14 229 (15 556). Till övriga intäkter räknas bland annat annonsintäkter, intäkter från samarbetspartners och webbshop.

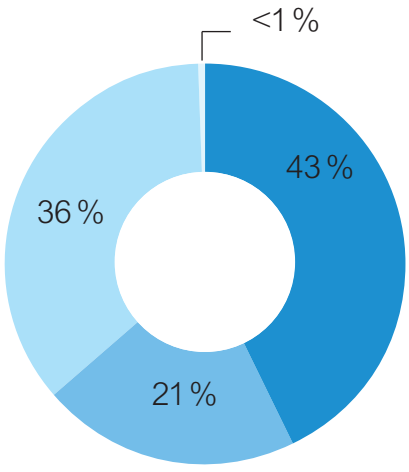
Kostnader
De totala kostnaderna uppgick under året till 54 350 (57 729). Kostnaderna består av verksamhetskostnader 23 239 (26 216), övriga externa kostnader 11 149 (11 744), personalkostnader 19 806 (19 602) samt avskrivningar av materiella anläggningstillgångar 156 (167).

Totala intäkter

Medlemsavgifter	34 571
Bidrag	2 578
Övriga intäkter	14 229
Summa:	**51 378**

Totala kostnader

Verksamhetskostnader	23 239
Övriga externa kostnader	11 149
Personalkostnader	19 806
Avskrivningar av materiella anläggningstillgångar	156
Summa:	**54 350**

Verksamhetskostnader
Verksamhetskostnaderna avser främst produktionskostnad för tidningen Senioren. Här ingår också inköp av varor till webbutiken, kostnader avseende de konferenser och utbildningar som förbundet ordnat. Under 2018 har bland annat utbildningar för förtroendevalda i distrikten hållits i medlemssystem och Webb. Dessutom består verksamhetskostnader av IT-kostnader avseende medlemssystem, webb, intranät, bokföringsprogram och övriga moduler som distrikt och föreningar använder m.m. samt kostnader för central och lokal uppbörd, dvs tryck av avier, porto, bankkostnader och kostnader för registervård.

Verksamhetskostnader avser dessutom sådana kostnader som förbundet haft som direkt gynnar distrikten och föreningarna, bland annat STIM-avgift, lämnade mäss- och distriktsmästerskapsbidrag.

Övriga externa kostnader
De övriga externa kostnaderna avser förutom de fasta lokal- och administrationskostnaderna, reklam och PR, kostnader för försäkringar, föreningsavgifter, konsulttjänster samt övriga externa kostnader.

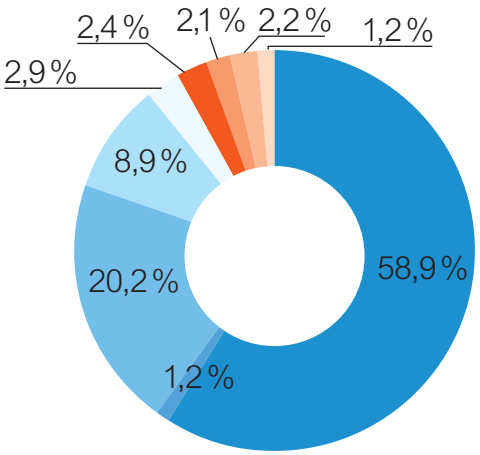
Senioren
Seniorens totala intäkter uppgick under året till 12 070 (12 790). Intäkterna består av annonsintäkter 11 201 (12 140) samt övriga intäkter 869 (650). Till övriga intäkter räknas bland annat intäkter från prenumerationer och läsarresor.

Seniorens totala kostnader uppgick under året till 20 319 (20 111). Kostnaderna består av direkta produktionskostnader, som tryck och distribution 13 678 (13 782). Övriga kostnader avser hyra i Uddevalla för annonsavdelning, konsultkostnader och resekostnader m.m. 939 (945).

Personalkostnader avseende sju anställda 5 702 (5 384).

Av intäkterna avseende medlemsavgifterna går 8 249 (7 321) till tidningen Senioren.

Verksamhetskostnader

Senioren produktionskostnad	13 678
Gamla medlemsregister, bokföringsprogram föreningar mm	275
Medlemsregister, webb, support mm	4 698
Central och lokal uppbörd	2 078
Konferenser/Utbildningar	683
Varuförsäljning	550
Lämnade bidrag	481
STIM-avgift	514
Övriga verksamhetskostnader	282
Summa:	**23 239**

Finansiella investeringar
Förbundets resultat från det förvaltade kapitalet uppgår till 35 (1 772) och fördelas enligt följande: Erhållna utdelningar 2 (0), realiserat resultat på försäljning av aktier och obligationer 169 (1 888) och förvaltningskostnader -136 (-116).

Till följd av den finansiella osäkerhet på världens börser beslöt förbundet att tillämpa en mer försiktig tolkning av placeringspolicy från 2018, vilket ledde till en sämre avkastning.

SPF Seniorerna har ett fortsatt samarbete med vår kapitalförvaltare, Danske Bank.

Målet för förvaltningen och vår placeringspolicy är att långsiktigt bidra till SPF Seniorernas verksamhet med så stora tillskott som möjligt. Instruktionen för kapitalförvaltningen innehåller bland annat ett balanskrav mellan aktier och så kallade räntebärande värdepapper (40-60 mellan de olika typerna).

Årets resultat efter finansiella investeringar utgör ett underskott på -2 939.

Reserveringar
Reservering av ändamålsbestämda medel om 700 tkr för framtida kongress har gjorts 2018. Beslut om att avsätta 700 tkr under 2018-2020 beslutades i rambudget vid kongress 2017. Utnyttjande av medlen sker vart tredje år då kongressen genomförs.

Styrelsen
Förbundsstyrelsen har under 2018 bestått av 13 ledamöter samt en personalrepresentant. Förbundsstyrelsen har haft fem möten under året och arbetsutskottet har haft fem möten under året.

Revisorer

Förtroendevalda
Margareta Nyström, ordinarie, Arne Johannesson ordinarie, Kjell Dahlström och Mats Rensfeldt ersättare.

Auktoriserade
Ulrika Granholm Dahl, ordinarie revisor, PwC, Johan Rönnkvist, revisorssuppleant, PwC.

Resultat och ställning

Flerårsöversikt

Allmänna förutsättningar	2018	2017	2016	2015	2014
Antal medlemmar	261 397	263 870	264 483	267 203	269 372
Medelantalet anställda	24	24	23	24	25
Resultat (tkr)					
Verksamhetens intäkter	51 378	52 415	51 787	53 100	53 516
Verksamhetens kostnader	-54 350	-57 729	-57 092	-60 997	-56 491
Verksamhetens resultat	-2 972	-5 314	-5 305	-7 897	-2 975
Resultat från finansiella investeringar	33	1 768	1 382	1 897	2 542
Årets resultat	**-2 939**	**-3 546**	**-3 923**	**-6 000**	**-433**
Ekonomisk ställning					
Eget kapital (tkr)	18 811	21 751	25 297	29 220	35 220
Soliditet (%)	75	73	77	77	83

Definitioner
Eget kapital - Företagets nettotillgångar, dvs skillnaden mellan tillgångar och skulder.
Soliditet (%) - Uppgiften beräknas som utgående eget kapital dividerat med balansomslutningen (totala tillgångar i balansräkningen).

Förändring av eget kapital (Tkr)

	Ändamåls-best. medel	Balanserat kapital	Summa kapital
Belopp vid årets ingång	0	21 750	21 750
Årets resultat		**-2 939**	**-2 939**
Ändamålsbestämning av medel	700	-700	0
Belopp vid årets utgång	700	18 111	18 811

Föreningens resultat och ställning i övrigt framgår av efterföljande resultat- och balansräkning med noter.

Resultaträkning
Tkr

	Not	2018	2017
Verksamhetens intäkter	**2**		
Medlemsavgifter		34 571	34 404
Bidrag		2 578	2 455
Övriga verksamhetsintäkter		14 229	15 556
		51 378	**52 415**
Verksamhetens kostnader			
Verksamhetskostnader	3	-23 239	-26 216
Övriga externa kostnader	4	-11 149	-11 744
Personalkostnader	5	-19 806	-19 602
Avskrivningar		-156	-167
		-54 350	**-57 729**
Verksamhetsresultat		**-2 972**	**-5 314**
Resultat från finansiella poster			
Resultat från övriga värdepapper som är anläggningstillgångar	6	171	1 888
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter		4	0
Räntekostnader och liknande resultatposter		-142	-120
		33	**1 768**
Resultat efter finansiella poster		**-2 939**	**-3 546**
Årets resultat		**-2 939**	**-3 546**
Fördelning av årets resultat			
Årets resultat enligt resultaträkningen (se ovan)		-2 939	-3 546
Utnyttjande av ändamålsbestämda medel från tidigare år			1 500
Reservering av ändamålsbestämda medel för framtida kongress		-700	
Kvarstående belopp för året/balanserat kapital		**-3 639**	**-2 046**

Balansräkning
Tkr

	Not	2018	2017
Tillgångar			
Materiella anläggningstillgångar			
Inventarier	7	531	687
		531	**687**
Finansiella anläggningstillgångar			
Andra långfristiga värdepappersinnehav	8, 9	18 043	21 161
		18 043	**21 161**
Summa anläggningstillgångar		**18 574**	**21 848**
Omsättningstillgångar			
Varulager m m			
Handelsvaror		631	518
		631	**518**
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		1 129	1 284
Övriga fordringar		403	480
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		2 140	1 549
		3 672	**3 313**
Kassa och bank		2 140	3 994
Summa omsättningstillgångar		**6 443**	**7 825**
Summa tillgångar		**25 017**	**29 673**

Balansräkning
Tkr

	Not	2018	2017
Eget kapital			
Ändamålsbestämda medel		700	0
Balanserat kapital		21 050	25 297
Årets resultat		-2 939	-3 546
Summa eget kapital		**18 811**	**21 751**
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		2 163	3 751
Övriga skulder		1 032	1 187
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	10	3 011	2 984
Summa kortfristiga skulder		**6 206**	**7 922**
Summa eget kapital och skulder		**25 017**	**29 673**

Noter

Tkr

NOT 1

Redovisnings- och värderingsprinciper

Årsredovisningen har upprättats i enlighet med tillämpningen av årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd BFNAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning (K3).

Redovisningsprinciperna är oförändrade jämfört med föregående år.

Resultaträkningen

Intäktsredovisning
Intäkter redovisas till det verkliga värdet av vad som erhållits eller kommer att erhållas.

Medlemsavgifter
Medlemsavgifter omfattar inbetalningar för medlemskap i den ideella föreningen. Medlemsavgifter intäktsredovisas över den tidsperiod som avses.

Bidrag
Som bidrag räknas likvida medel som en förening erhåller från en bidragsgivare som är ett offentligrättsligt organ eller annan bidragsgivare. Ett bidrag intäktsredovisas i den period när bidraget utbetalats till förbundet. Intäktsredovisningen sker endast när det med hög grad av sannolikhet kan bedömas att bidraget inte kommer att återkrävas.

Nettoomsättning
Intäkt vid försäljning av varor och tjänster redovisas normalt vid försäljningstillfället.

Leasingavtal
Föreningens samtliga leasingavtal redovisas som operationella, d v s leasingavgiften (inklusive första förhöjd hyra) redovisas linjärt över leasingperioden.

Balansräkningen

Fordringar har upptagits till de belopp varmed de beräknas inflyta.

Övriga tillgångar och skulder har upptagits till anskaffningsvärden där inget annat anges.

Anläggningstillgångar
Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med ackumulerade avskrivningar enligt plan och eventuella nedskrivningar.

Avskrivning sker linjärt över den förväntade nyttjandeperioden med hänsyn till väsentligt restvärde. Följande avskrivningsprocent tillämpas:

Kontorsmöbler	10%
Kontorsmaskiner	20%
Förbättringsutgift på annans fastighet	17%

Finansiella instrument
Andra långfristiga värdepappersinnehav
Placeringar i värdepapper som är anskaffade med avsikt att innehas långsiktigt har redovisats till sina anskaffningsvärden. Varje balansdag görs bedömning om eventuellt nedskrivningsbehov.

Värdepappersportfölj
Förbundet har definierat två värdepappersportföljer en aktieportfölj och en ränteportfölj. Vid prövning av nedskrivningsbehov avräknas orealiserade förluster mot orealiserade vinster inom respektive portfölj.

Varulager
Varulagret har värderats till det lägsta av dess anskaffningsvärde och dess nettoförsäljningsvärde på balansdagen. Med nettoförsäljningsvärde avses varornas beräknade försäljningspris minskat med försäljningskostnader. Den valda värderingsmetoden innebär att inkurans i varulagret har beaktats.

Eget kapital
Eget kapital utgörs av ändamålsbestämda medel i form av kongressfond samt balanserat kapital. Kongressfonden utgörs av avsättningar för framtida kongress. När förbundet belastas med kostnader för kongressen redovisas dessa i resultaträkningen. Upplösning sker därefter av Kongressfonden med motsvarande belopp.

NOT 2

Verksamhetens intäkter

Förbundets intäkter fördelar sig enligt följande:	**2018**	2017
Medlemsavgifter	34 571	34 404
Senioren annons, prenumerationer och övriga intäkter	12 070	12 790
Bidrag	2 578	2 455
Övriga verksamhetsintäkter	2 159	2 766
	51 378	**52 415**

Bidrag avser statsbidrag. Under 2018 utbetalade Socialstyrelsen bidrag till riksomfattande pensionärsorganisationer med sammanlagt 8000 tkr. SPF Seniorernas andel härav var 2 578 tkr motsvarande 9.70 per medlem. Bidraget beräknades på antalet medlemmar per 1 juli 2017.

NOT 3

Verksamhetskostnader

	2018	2017
Varuförsäljning	550	596
Seniorens produktionskostnad	13 678	13 775
Gamla medlemsregister, bokföringsprogram föreningar m.m.	275	302
Medlemsregister, webb och support m.m.	4 698	5 693
Kostnader central och lokal uppbörd	2 078	1 752
Konferenser och utbildningar	683	3 083
Lämnade bidrag	481	501
STIM-avgift	514	514
Övriga verksamhetskostnader	282	
	23 239	**26 216**

NOT 4

Övriga externa kostnader

	2018	2017
Lokal kostnader	2 639	2 591
Resekostnader	924	1 148
Reklam och PR	821	1 251
Kontorsmaterial och trycksaker	777	819
Tele- och portokostnader	859	778
Försäkring och risk	270	280
Data- och konsulttjänster	4 284	4 089
Övriga kostnader	575	788
	11 149	**11 744**

NOT 5

Anställda och personalkostnader

	2018	2017
Medelantalet anställda		
Kvinnor	19	18
Män	5	6
	24	**24**
Löner och andra ersättningar		
Arvoden till styrelse och Generalsekreterare	1 774	1 709
Övriga arvoden	135	209
Övriga anställda	11 254	11 183
	13 163	**13 101**
Sociala kostnader		
Pensionskostnader för övriga anställda	1 916	1 812
Övriga sociala avgifter enligt lag och avtal	3 990	3 863
	5 906	**5 675**
Totala löner, ersättningar, sociala kostnader och pensionskostnader	**19 069**	**18 776**
Könsfördelning i styrelse		
Andel kvinnor i styrelsen	54 %	54 %
Andel män i styrelsen	46 %	46 %

Under kongressperioden 2017-2020 fördelades årsarvoden till förtroendevalda enligt följande:
Förbundsordförande: fast arvode på åtta prisbasbelopp, 1e och 2e vice ordförande: fast arvode på två prisbasbelopp. Sammanträdesarvode uppgår till 0,3 prisbasbelopp.

NOT 6

Resultat från övriga värdepapper och fordringar som är anläggningstillgångar

	2018	2017
Erhållna utdelningar	2	0
Resultat vid avyttringar	169	1 888
	171	**1 888**

NOT 7

Inventarier, verktyg och installationer

	2018-12-31	2017-12-31
Ingående anskaffningsvärden	1 766	1 718
Inköp		48
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	**1 766**	**1 766**
Ingående avskrivningar	-1 079	-912
Årets avskrivningar	-156	-167
Utgående ackumulerade avskrivningar	**-1 235**	**-1 079**
Utgående redovisat värde	**531**	**687**

NOT 8

Andra långfristiga värdepappersinnehav

	2018-12-31	2017-12-31
Ingående anskaffningsvärden	21 161	18 040
Inköp	7 344	34 907
Försäljningar	-10 462	-31 786
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	**18 043**	**21 161**
Utgående redovisat värde	**18 043**	**21 161**

NOT 9

Värdepappersinnehav

	Bokfört	Marknadsvärde
	2018-12-31	2018-12-31
Långfristiga värdepappersinnehav		
Noterade aktier och aktiefonder	8 147	7 824
Noterade räntebärande värdepapper	9 896	9 995
Summa innehav	**18 043**	**17 819**

NOT 10

Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	2018-12-31	2017-12-31
Särskild löneskatt på pensioner	716	696
Upplupna löner		14
Semesterlöner inkl. sociala avgifter	997	991
Övriga upplupna kostnader	376	666
Förutbet intäkter	922	617
	3 011	**2 984**

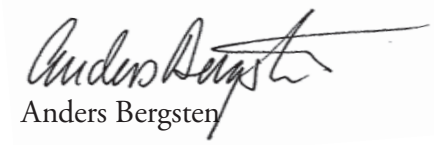
Stockholm den 27 mars 2019

Eva Eriksson
Ordförande

Chatrine Pålsson Ahlgren

Anders Bergsten

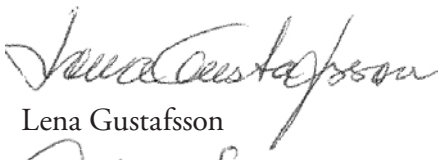
Birgitta Borg

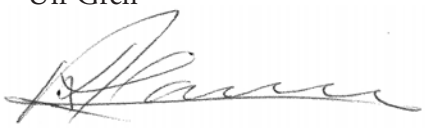
Lars Åke Carlsson

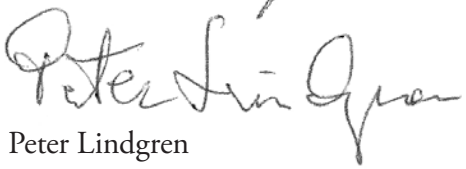
Ulf Grell

Lena Gustafsson

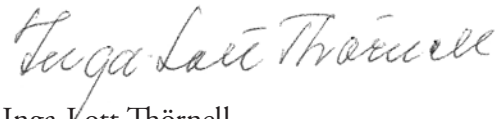
Kjell Hansson

Peter Lindgren

Rickard Olsson

Inga-Lott Thörnell

Monica Ulfhielm

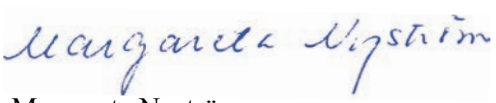
Mona Wilsson

Vår revisionsberättelse har lämnats
den 12 april 2019

Ulrika Granholm Dahl
Auktoriserad revisor

PwC

Margareta Nyström
Revisor

Arne Johannesson
Revisor

Revisionsberättelse

Till kongressen i SPF Seniorerna, org.nr 888000-2830

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för SPF Seniorerna för år 2018.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av förbundets finansiella ställning per den 31 december 2018 och av dess finansiella resultat för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Revisorernas ansvar enligt denna sed beskrivs närmare i avsnitten Den auktoriserade revisorns ansvar samt De förtroendevalda revisorernas ansvar.

Vi är oberoende i förhållande till förbundet enligt god revisorssed i Sverige. Jag som auktoriserad revisor har fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Annan information än årsredovisningen

Det är styrelsen som har ansvaret för den andra informationen. Den andra informationen består av Verksamhetsberättlese 2018 (men innefattar inte årsredovisningen och vår revisionsberättelse avseende denna).

Vårt uttalande avseende årsredovisningen omfattar inte denna information och vi gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information.

I samband med vår revision av årsredovisningen är det vårt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi, baserat på det arbete som har utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldiga att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen för bedömningen av förbundets förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen avser att likvidera förbundet, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Den auktoriserade revisorns ansvar

Jag har att utföra revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Mitt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen som helhet

inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder jag professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- Identifierar och bedömer jag riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för mina uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar jag mig en förståelse av den del av förbundets interna kontroll som har betydelse för min revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala mig om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar jag lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar jag en slutsats om lämpligheten i att styrelsen använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Jag drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om förbundets förmåga att fortsätta verksamheten. Om jag drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste jag i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Mina slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att en förening inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar jag den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Jag måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Jag måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland eventuella betydande brister i den interna kontrollen som jag identifierat.

De förtroendevalda revisorernas ansvar

Vi har att utföra en revision enligt revisionslagen och därmed enligt god revisionssed i Sverige. Vårt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och om årsredovisningen ger en rättvisande bild av förbundets resultat och ställning.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalande
Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens förvaltning för SPF Seniorerna för år 2018.

Vi tillstyrker att kongressen beviljar styrelsens ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalande
Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisorernas ansvar. Vi är oberoende i förhållande till förbundet enligt god revisorssed i Sverige. Jag som auktoriserad revisor har i övrigt fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för vårt uttalande.

Styrelsens ansvar
Det är styrelsen som har ansvaret för förvaltningen.

Revisorernas ansvar
Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot i något väsentligt avseende företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot förbundet.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot förbundet.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder den auktoriserade revisorn professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på den auktoriserade revisorns professionella bedömning och övriga valda revisorers bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för förbundets situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet.

Stockholm den 12 april 2019

Ulrika Granholm Dahl
Auktoriserad revisor
PwC

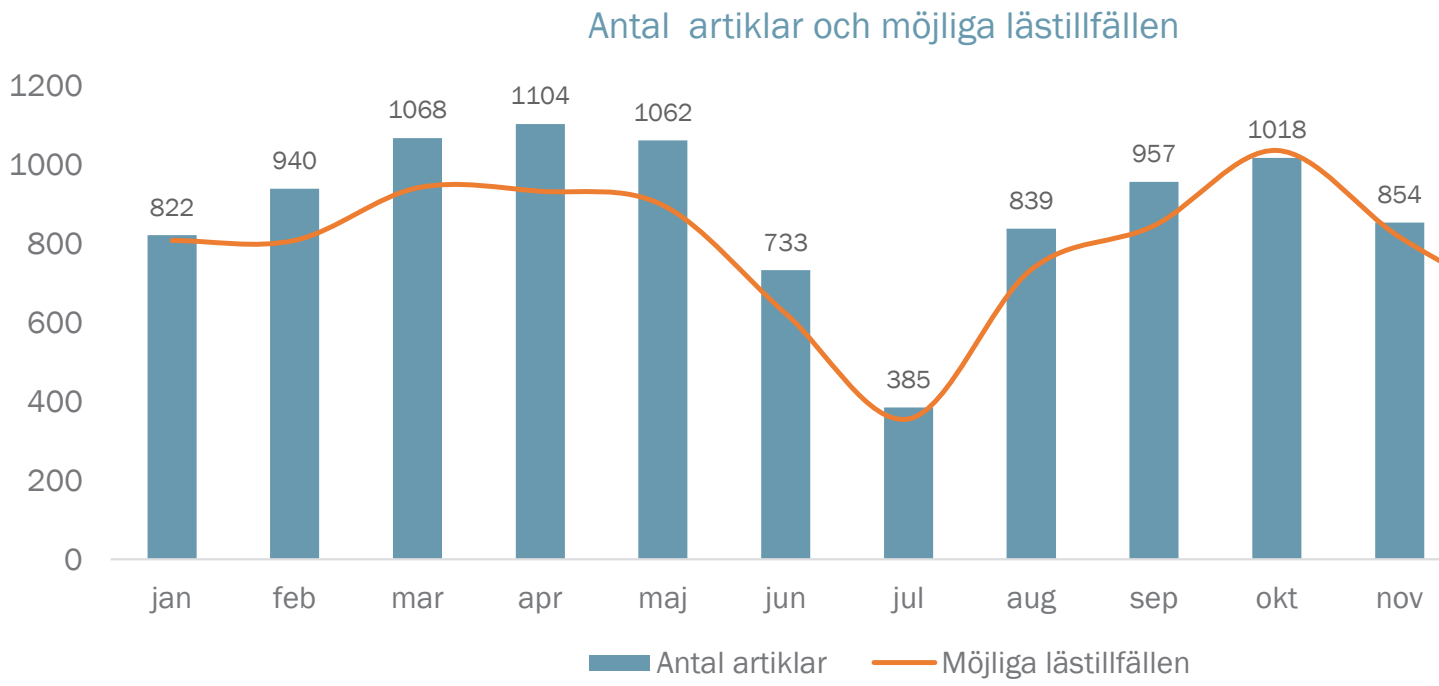

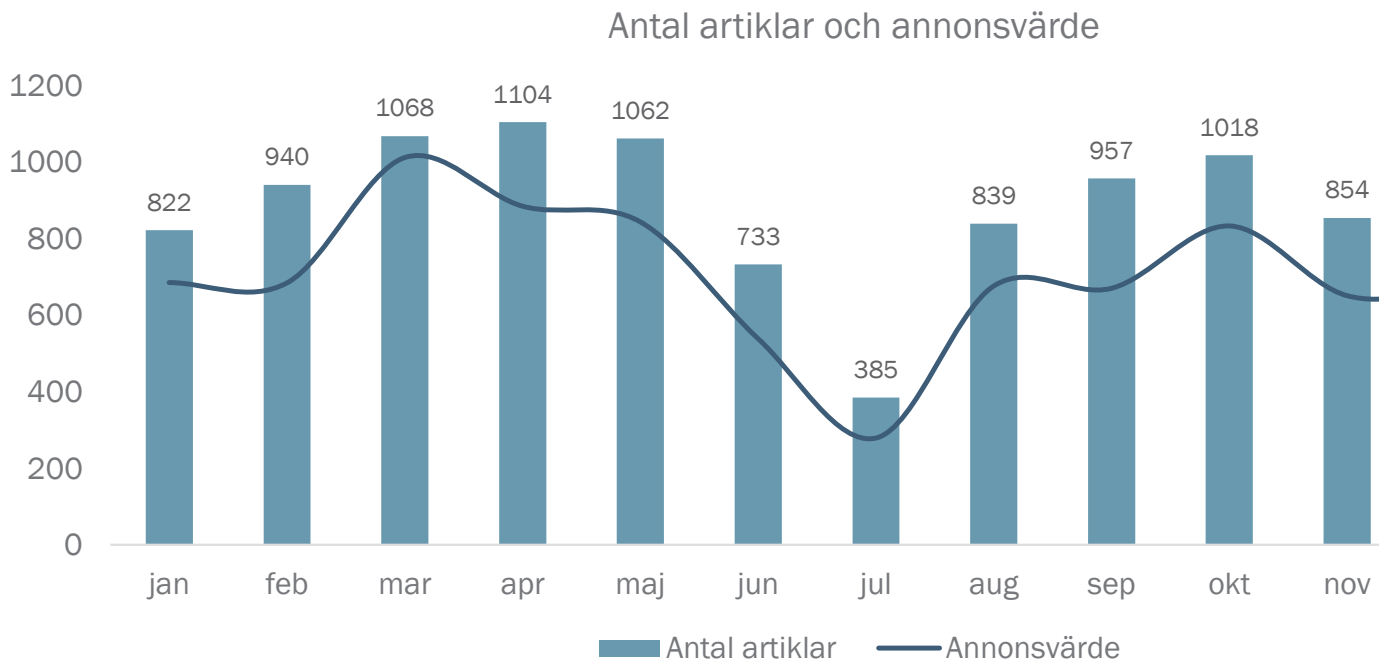
Margareta Nyström
Revisor

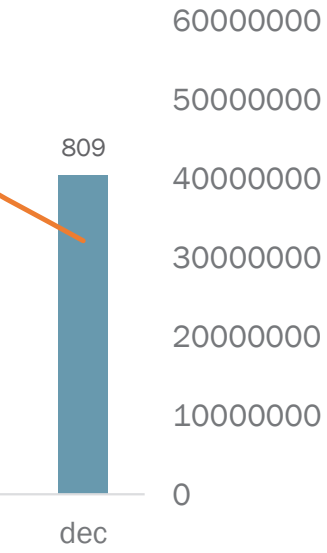
Arne Johannesson
revisor

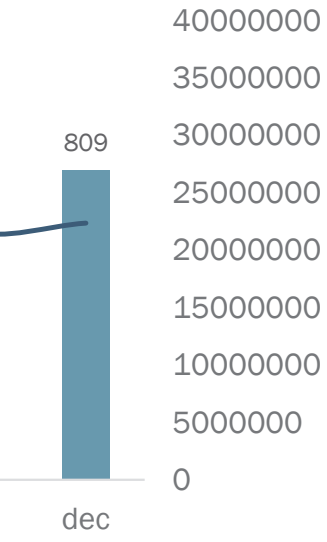
Exponering och genomslag över tid

Källa: Retreiver
Noteras bör att Retriever har ändrat sitt sätt att räkna och
därmed går det inte att jämföra denna rapport med tidigare år.

Exponering och genomslag över tid

Månad	Antal artiklar	Möjliga lästillfällen (milj.)	Annonsvärde (milj. SEK)
jan	822	40 422 879	22 842 249
feb	940	40 438 529	22 811 429
mar	1068	47 097 388	33 720 197
apr	1104	46 665 753	29 486 334
maj	1062	44 877 538	28 120 717
jun	733	31 146 606	17 960 894
jul	385	17 801 571	9 316 292
aug	839	36 737 357	22 541 839
sep	957	42 295 578	22 342 738
okt	1018	51 833 413	27 769 433
nov	854	40 866 102	21 701 204
dec	809	32 147 784	22 360 463

Den övre grafen visar fördelningen av antal artiklar och möjliga lästillfällen under året. Publiciteten når sin topp i april 2018.

Möjliga lästillfällen baseras på varje enskild källas räckvidd. Den sammanlagda räckvidden kan upplevas som hög då det är bruttotalet som redovisas.

Den undre grafen grafen visar fördelningen av antal artiklar och annonsvärde under året.

www.spfseniorerna.se

Box 225 74, 104 22 Stockholm
Tel 08-692 32 50
info@spfseniorerna.se